

Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie

Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie

Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 54 ods. 2 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa jednotlivých ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

STANOVISKO

Číslo: 1797/2022-6.6/ed
5085/2022-int.

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTÁRAVATEĽOVI

1. Názov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

2. Identifikačné číslo

42181810

3. Adresa sídla

Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava
Slovenská republika

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Roman Havlíček, generálny riaditeľ sekcie vôd
Nábřežie L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava
Tel.: 02/59563101

E-mail: roman.havlicek@enviro.gov.sk

Údaje kontaktnej osoby:

Ing. Danko Thalmeinerová, CSc., odbor strategického vodného plánovania
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava 1

Tel.: 02/59563233

E-mail: danka.thalmeinerova@enviro.gov.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Koncepcia vodnej politiky na roky 2021 – 2030 s výhľadom do roku 2050

2. Charakter

Strategický dokument s celoštátnym dosahom.

3. Hlavné ciele

Koncepcia vodnej politiky na roky 2021 – 2030 s výhľadom do roku 2050 (ďalej len „Koncepcia“ alebo aj „strategický dokument“) bola vypracovaná v zmysle Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024. Hlavné ciele Koncepcie nadväzujú na dokument Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (ďalej len „Envirostratégia 2030“), na Stratégiu adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (2014, aktualizácia z r. 2018 (ďalej len „NAS“) a na jej Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (ďalej len „NAP“), na Vodný plán Slovenska (Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja; Plán manažmentu správneho územia povodia Visly) na roky 2022 – 2027 (ďalej len „VPS“) a na plnenie záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich zo smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (ďalej len „rámcová smernica o vode“) ako aj smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík.

Hlavným cieľom Koncepcie je určenie cieľov, opatrení a nástrojov na zabezpečenie ochrany vôd a na vode závislých ekosystémov a využívanie vôd udržateľným spôsobom, na uspokojovanie potrieb spoločnosti.

Cieľom Koncepcie je zabezpečenie postupného obnovenia poškodených vodných útvarov, zastavenie znečisťovania vôd, poklesu množstva podzemných vôd a zabezpečenie dostatku pitnej vody v regiónoch. Koncepcia sa zameriava na ochranu a obnovu prirodzených záplavových území, mokradí, ochranu prirodzených, voľne tečúcich úsekov vodných tokov a revitalizáciu regulovaných úsekov tokov všade tam, kde je to možné.

S ohľadom na ciele strategického dokumentu, sa Koncepcia zameriava najmä na účely:

- všestrannej ochrany vôd,
- správneho plánovania, ktorý sa uskutočňuje v rámci povodí,
- zachovania alebo zlepšenia stavu vôd,
- udržateľného hospodárenia a využívania vôd,
- ochrany pred škodlivými účinkami vôd.

Koncepcia definuje 10 kľúčových oblastí, pre ktoré sú načrtnuté dôvody intervencie a rozpracované ciele a opatrenia:

Kľúčová oblasť 1. Voda v krajine

Cieľom je, aby územia v povodiach boli schopné zadržiavať vodu a zmiernovať negatívne dôsledky zmeny klímy, aby bola zabezpečená ochrana a diverzifikácia vodných zdrojov, efektívne a hospodárne užívanie vôd, plnenie ekosystémových služieb, ako aj bezpečnosť a ochrana zdravia a majetku obyvateľov. Tento stav je potrebné dosiahnuť určením hierarchie

zásahov do krajiny, kedy prvou prioritou bude spomaľovanie odtoku vody, druhou opatrenia na znižovanie kulminačného prietoku – splošťovanie prietokovej vlny, a nakoniec aj realizáciou opatrení na ochranu pred povodňami priamo na vodnom toku, avšak vždy s ohľadom na dosiahnutie cieľov rámcovej smernice o vode a súvisiacich smerníc. Pre túto kľúčovú oblasť sú navrhnuté nasledujúce ciele:

- Krajina schopná zadržiavať vodu a zmiernovať dôsledky zmeny klímy;
- Ochrana inundačných území a oblastí ohrozených povodňami pred ďalšou zástavbou a nevhodnými aktivitami;
- Účinná ochrana pred povodňami.

Kľúčová oblasť 2. Voda v sídlach – mestá a obce múdro hospodáriace s vodou

Návrat k prirodzenému hydrologickému režimu povodí aj v urbanizovanej krajine a minimalizovať znečistenia zrážkových vôd transportovaného do vodných tokov. Ochrana pred povodňami má prioritu, avšak musí byť prednostne realizovaná v kombinácii s revitalizačnými a adaptačnými opatreniami. Súčasťou by mali byť aj opatrenia na obnovu alebo zachovanie vodných tokov v období malej vodnosti a opatrenia na zatraktívnenie verejných priestorov v intravilánoch miest a obcí. Na zrážkové vody (resp. vody z povrchového odtoku) nie je potrebné aplikovať všeobecné postupy nakladania ako s odpadovou vodou, ak nie je znečistená. Pri meniacej sa klíme je potrebné prehodnotiť aj charakteristiky extrémnych dažďov a posúdiť efektívnosť existujúcich opatrení a kanalizácií. Pre túto kľúčovú oblasť sú navrhnuté nasledujúce ciele:

- Nový prístup k hospodáreniu so zrážkovými vodami v urbanizovanom území;
- Urbanizovaná krajina ako špongia (Sponge city / Ville perméable / Stadtschwamm);
- Ochrana majetku, zdravia a životov ľudí pred povodňami v aglomeráciách.

Kľúčová oblasť 3. Udržateľné využívanie vôd

Prioritným cieľom je zosúladiť požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vodných útvarov a požiadavky na hospodárske využívanie vodných zdrojov. Prvým krokom je stanovenie ekologických prietokov vo vodných tokoch, resp. obdobnej hodnoty v prípade podzemných vôd (limitujúca hladina podzemnej vody). Vodné toky, ale aj vodné útvary vo všeobecnosti, musia byť brané ako jeden z užívateľov/odberateľov a musia mať garantované právo na ekologicky dostatočné množstvo vody.

Stanovenie ekologických limitov nie je možné vykonať samostatne bez zmeny stratégie zabezpečenia dodávky vody pre užívateľskú sféru, určenia priority jednotlivých užívateľov a ich strategického významu pre fungovanie štátu. V budúcnosti nebude všade, v každom čase k dispozícii neobmedzené množstvo vody pre každého užívateľa a odberateľa v požadovanej kvalite – realitou sa stanú „semaforey“ na regulovanie odberov a využívania vôd v čase nedostatku vody alebo sucha, resp. až úplné odstavenie niektorých skupín užívateľov vôd a zmena spôsobov a podmienok užívania vôd. Toto obmedzenie môže zasiahnuť odberateľov vody - producentov potravín a krmovín, priemyselné podniky, obyvateľov, ktorí využívajú vodu pre potreby závlah trávnikov, záhrad či naplňovania bazénov a rovnako užívateľov vôd, ktorí síce vodu neodoberajú, ale využívajú jej potenciál – výrobcov elektriny, či užívateľov vodných tokov na plavbu. Pre túto kľúčovú oblasť sú navrhnuté nasledujúce ciele:

- Udržateľné a efektívne využívanie povrchových a podzemných vôd bez ohrozenia ich množstva a kvality;
- Funkčný krízový manažment pre obdobie sucha a nedostatku vody;
- Využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov s minimálnym negatívnym dopadom na ekologický stav vodných útvarov a na vode závislých ekosystémov;
- Priaznivé podmienky pre plavbu bez poškodzovania vodných útvarov, vodných a na vode závislých ekosystémov;
- Efektívne využívanie vody v poľnohospodárstve;

- Priaznivé podmienky pre rozvoj rybárstva;
- Manažment útvarov geotermálnych vôd a energeticky využívaných útvarov podzemných vôd.

Kľúčová oblasť 4. Voda pre všetkých obyvateľov

Zabezpečenie prístupu všetkých obyvateľov k zdravotne bezpečnej pitnej vode a zvýšiť podiel obyvateľov napojených na systémy čistenia odpadových vôd.

Zabezpečenie prístupu k zdravotne bezpečnej pitnej vode a k infraštruktúre odvádzania a čistenia odpadovej vody z domácností pre všetkých obyvateľov, vrátane obyvateľov menších obcí, vidieckych oblastí a marginalizovaných skupín, je dlhodobou výzvou Slovenska. Zásobovanie obyvateľov zdravotne bezpečnou pitnou vodou je na dobrej úrovni (89,55% v roku 2019), ale s výraznými regionálnymi rozdielmi. Kvalita odoberanej vody z podzemných a povrchových zdrojov závisí od hydrologických a klimatických podmienok, a zároveň prítomnosti či neprítomnosti zdrojov znečisťovania. K roku 2018 boli verejné vodovody v dlhodobej rozostavanosti a bez zabezpečeného plynulého financovania v 159 obciach. Najmä na východnom Slovensku nie sú dobudované prívody pitnej vody z vodárenských nádrží do oblastí, ktoré nemajú k dispozícii miestne zdroje vody na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou. Kvalita vody v domových studniach často nespĺňa požiadavky na kvalitu pitnej vody. Pre túto kľúčovú oblasť sú navrhnuté nasledujúce ciele:

- Zabezpečenie dodávky zdravotne bezpečnej pitnej vody pre všetkých obyvateľov;
- Zvýšenie pripojenia obyvateľov na systémy čistenia komunálnych odpadových vôd a zvýšenie podielu čistených komunálnych odpadových vôd.

Kľúčová oblasť 5. Čisté vody

Eliminácia znečistenia vôd do takej miery, aby neprekračovalo environmentálne normy kvality pre dosiahnutie dobrého stavu podzemných a povrchových vôd.

Ochrániť nevyužívané vodné zdroje s dobrou kvalitou a výdatnosťou. Zabezpečiť nadradenosť verejného záujmu ochrany vôd pri územnom plánovaní, vyhlasovaní nových a prehodnocovaní aktuálnych ochranných pásiem vodárenských zdrojov nad ostatnými záujmami.

Regulovať znečisťovanie nie len na akceptovateľných emisných limitoch, ustanovených pre vypúšťania z bodových zdrojov znečisťovania, ale dôsledne uplatňovať emisno - imisný a kombinovaný prístup k bodovým a difúznym zdrojom znečistenia. Pre odstraňovanie znečistenia v mieste vzniku dôsledne využívať najlepšie dostupné techniky (BAT v zmysle referenčných dokumentov BREF a postupov najlepšej dostupnej praxe (BAP) a v prípade ak je to účelné, aj uplatňovať požiadavky na využívanie najlepších environmentálnych postupov (BEP) znižovania znečisťovania. Pre túto kľúčovú oblasť sú navrhnuté nasledujúce ciele:

- Účinná ochrana vodárenských zdrojov;
- Zníženie znečisťovania povrchových vôd a podzemných vôd antropogénnou činnosťou;
- Bezpečné nakladanie s čistiarenským kalom a znečistenými sedimentami;
- Účinné opatrenia na zníženie znečisťovania látkami vzbudzujúcimi obavy.

Kľúčová oblasť 6. Živé rieky

Revitalizovanie vodných tokov, ich záplavových území a mokradí tak, aby riečna krajina bola schopná poskytovať širokú škálu ekosystémových služieb vrátane priaznivých podmienok pre ryby a riečne biotopy.

Obnova prirodzeného charakteru nevhodne upravených vodných tokov a záplavových území (vrátane mokradí), zníženie ich fragmentácie (odstránenie alebo spriechodnenie bariér) a obnova biologickej a morfolologickej spojitosti tokov (umožnenie migrácie vodných organizmov, najmä rýb, transport sedimentov) tak, aby vodné útvary dosahovali aspoň dobrý ekologický stav/potenciál. Toto všetko je dôležité pre zvýšenie retenčnej kapacity krajiny,

podporu samočistiacej schopnosti tokov, obnovu a rozvoj biodiverzity, adaptáciu krajiny na očakávané negatívne dôsledky zmeny klímy, vrátane extrémnych hydrologických situácií (povodne, sucho) a v neposlednom rade aj pre schopnosť riek a riečnej krajiny poskytovať ekosystémové služby, vrátane rybárstva. Pre túto kľúčovú oblasť sú navrhnuté nasledujúce ciele:

- Systematická obnova vodných tokov vrátane prírodných mokradí, odstraňovanie a zmiernovanie nepriaznivých dopadov využívania vôd na vodné tok;
- Revitalizácia záplavových území - rozšírenie a obnova priestoru pre vodné toky a mokrade všade tam, kde to podmienky umožňujú;
- Živé rieky ako významný prvok pre zachovanie a podporu biodiverzity;
- Ryby ako súčasť živých riek.

Kľúčová oblasť 7. Dunaj – náš a európsky veľtok

Udržateľné, vyvážené a koordinované využívanie Dunaja a jeho okolia bez toho, aby niektorá funkcia či nárok potláčal, či ohrozoval iné funkcie a nároky s rešpektovaním medzinárodných záväzkov.

Kľúčová oblasť 8. Rozumieť vode

Finančne a odborne zabezpečiť ľudské kapacity pre integrovaný manažment vodných zdrojov prostredníctvom vzdelávania a osvetu. Prispieť k vytvoreniu spoločenského vedomia pre akceptáciu vodnej politiky smerujúcej k udržateľnému využívaniu vodných zdrojov. Cieľom vzdelávania má byť vytvorenie kapacity na zvýšenie individuálneho a spoločenského povedomia a informovanosti smerom ku novej kultúre ochrany vôd a potrebe integrovaného hospodárenia s nimi. Pre túto kľúčovú oblasť sú navrhnuté nasledujúce ciele:

- Vysoká úroveň výskumu a inovácií v oblasti ochrany a využívania vôd umožňujúca aplikovať nové vedecké poznatky do ochrany a manažmentu vôd;
- Kvalitná environmentálna výchova a vzdelávanie v oblasti ochrany a využívania vôd vo formálnom vzdelávaní na všetkých úrovniach;
- Viest' k zodpovednej výrobe, spotrebe a ochrane vôd neformálnym vzdelávaním pre všetky skupiny verejnosti.

Kľúčová oblasť 9. Zodpovedné a informované rozhodovanie o vode

Transparentné riadenie a rozhodovanie založené na kvalitných údajoch a poznatkoch. Pre túto kľúčovú oblasť sú navrhnuté nasledujúce ciele:

- Rozhodovanie orgánov štátnej správy, samosprávy a ďalších subjektov vychádza z aktuálnych údajov, ktoré sú dostupné na jednom mieste a v užívateľsky inkluzívnom prostredí aj pre zainteresovanú verejnosť;
- Zlepšiť rozsah a kvalitu zberu údajov o vode;
- Efektívne a prehľadné riadenie v rámci vodného hospodárstva s jasne rozdelenými kompetenciami (štátna správa, samospráva, iné subjekty);
- Posilnenie odborných kapacít v oblasti ochrany a využívania vôd.

Kľúčová oblasť 10. Voda ako strategická investícia – efektívne financovanie

Financovať verejné služby verejnými zdrojmi a nastaviť poplatky a cenu vody tak, aby boli kryté náklady na obnovu a prevádzku vodnej infraštruktúry. Pre túto kľúčovú oblasť sú navrhnuté nasledujúce ciele:

- Obozretné hospodárenie s verejnými financiami a pod drobnohľadom verejnosti;
- Ceny vody odrážajú náklady na výrobu a dodávku vody a jej bezpečné zneškodňovanie, vrátane nákladov na obnovu a udržiavanie infraštruktúry;
- Financova nie protipovodňovej ochrany smerovať na predchádzanie povodňových škôd najmä v oblastiach identifikovaných ako významne rizikové s cieľom zníženia financií potrebných na odstraňovanie povodňových škôd;

- Financovanie revitalizačných opatrení ako súčasť všetkých veľkých infraštruktúrnych projektov vrátane zohľadňovania ekosystémových služieb;
- Financovanie adaptačných opatrení ako súčasť zvyšovania odolnosti vodohospodárskeho sektoru.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Strategický dokument je rozpracovaný na 49-tich stranách textu, ktoré sú členené do 5-tich kapitol a obsahuje 3 prílohy. Obsah a členenie kapitol strategického dokumentu:

1. Východiská a súčasné podmienky vodnej politiky,
2. Zásady a princípy vodnej politiky,
3. Kľúčové oblasti, ciele a opatrenia vodnej politiky,
4. Vykonávanie koncepcie,
5. Zoznam súvisiacich strategických dokumentov.

Prílohy strategického dokumentu:

- a) Vstupná správa,
- b) Analýza problémov,
- c) Dunaj – prípadová štúdia.

Koncepcia definuje 10 kľúčových tematických oblastí, pre ktoré sú uvedené dôvody intervencie a rozpracované ciele a opatrenia na ich realizáciu. Tieto majú oporu vo Vstupnej správe a v Analýze problémov, ktoré sú prílohami strategického dokumentu. Koncepcia sa zameriava na desať prioritných oblastí, ktoré sú vzájomne prepojené:

1. Voda v krajine,
2. Voda v sídlach – mestá a obce múdro hospodáriace s vodou,
3. Udržateľné využívanie vôd,
4. Voda pre všetkých obyvateľov,
5. Čisté vody,
6. Živé rieky,
7. Dunaj – náš a európsky veľtok,
8. Rozumieť vode,
9. Zodpovedné a informované rozhodovanie o vode,
10. Voda ako strategická investícia – efektívne financovanie.

Vykonávanie Koncepcie je založené na uplatňovaní a dodržiavaní nasledovných zásad:

- voda ako životne dôležitá zložka prostredia a prírodné bohatstvo,
- adaptácia na zmenu klímy,
- voda ako ľudské právo,
- participácia,
- využívanie poznatkov vedy a výskumu,
- previazanie so záväzkami Slovenskej republiky na medzinárodnej úrovni,
- prevencia,
- náprava v mieste vzniku / čistenie na mieste vzniku znečistenia,
- znečisťovateľ a užívateľ platí,
- integrované riadenie a nadrezortný prístup.

Pri vykonávaní Koncepcie, pri príprave a realizácii opatrení a financovaní konkrétnych investícií sa bude uplatňovať princíp „výrazne nezhoršovať“ (z angl.: „do no significant harm“) vo vzťahu ku stavu vodných útvarov. Každá investícia, opatrenie, projekt bude musieť situáciu (čo sa týka stavu vôd) buď zlepšovať, alebo aspoň nezhoršiť, pričom preferované budú riešenia, ktoré majú pozitívny vplyv nielen na stav vôd, ale aj na priaznivý stav rastlinných a živočíšnych druhov (kumulácia záujmov ochrany vôd a biotopov), budú zvyšovať odolnosť povodí voči

negatívnym dopadom zmeny klímy (kumulácia záujmov s potrebou adaptácie na zmenu klímy) či urbanistický rozvoj vo vhodných lokalitách (kumulácia záujmov rozvoja sídiel so záujmami ochrany pred povodňami). Zároveň sa budú uprednostňovať preventívne opatrenia pred opatreniami na odstraňovanie následkov.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Vzhľadom na účel a charakter Koncepcie boli pri ich spracovávaní zohľadnené strategické dokumenty prijaté na európskej i národnej úrovni:

- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č.87/2019),
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 41/2021),
- Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 273/2018),
- Stratégia pre implementáciu Rámcovej smernice o vode v Slovenskej republike (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 46/2004),
- Vodný plán Slovenska (Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja; Plán manažmentu správneho územia povodia Visly) na roky 2015 – 2021 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 6/2016) a jeho aktualizácia na roky 2022 – 2027 (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, v príprave),
- Plán manažmentu povodňového rizika 2015 – 2021 (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 2015) a jeho aktualizácia na roky 2022 – 2027 (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, v príprave),
- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2015 – 2021 (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 2015) a jeho aktualizácia na roky 2022 – 2027 (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 2021),
- Národný program Slovenskej republiky pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd v znení smernice Komisie 98/15/ES a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1882/2003/ES,
- Rámcový program monitorovania vôd Slovenska na obdobie rokov 2016 - 2021 (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, 2015), Rámcový program monitorovania vôd Slovenska na obdobie rokov 2022 - 2027 (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, v príprave),
- Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania prípravkov na ochranu rastlín 2021 – 2025 rev. 2 (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, 2021),
- Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík 2021 – 2029 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 8/2021),
- Program prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z opustených a uzavretých úložísk ťažobného odpadu (2021 - 2027) (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 195/2021),
- Štátny program sanácie environmentálnych záťaží 2016 – 2021 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 7/2016) a jeho aktualizácia 2022 – 2027 (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, v príprave),
- Národný program znižovania emisií Slovenskej republiky (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 103/2020) a akčné plány na zabezpečenie kvality ovzdušia,

- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (2014, aktualizácia z r. 2018, uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 478/2018) a Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 476/2021),
- Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody - H2ODNOTA JE VODA (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 110/2018) (ďalej len „H2ODNOTA JE VODA“),
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 12/2014),
- Program starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2015 – 2021 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 304/2015), jeho aktualizácia do roku 2024 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 144/2019) a Akčný plán pre mokrade na roky 2015 – 2018 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 304/2015),
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, v príprave),
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2016-2020 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 532/2015), Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025 (Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, v príprave),
- Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 104/2020),
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 606/2019),
- Konceptia rozvoja vodnej dopravy Slovenskej republiky (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 469/2000) v znení aktualizácie 2004 a Konceptia rozvoja vodnej dopravy v Slovenskej republike do roku 2030 až 2050 (Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, v príprave),
- Národný lesnícky program 2014-2020 a Akčný plán Národného lesníckeho programu Slovenskej republiky na obdobie rokov 2015 – 2020 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 697/2015),
- Konceptia rozvoja pôdohospodárstva Slovenskej republiky na roky 2013 – 2020 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 357/2013) a Akčný plán rozvoja pôdohospodárstva Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020 (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 33/2014),
- Konceptia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte 2035 (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, v príprave),
- Národný akčný plán na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, 2021),
- Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 71/2021),
- Operačný program Slovensko 2021 – 2027 (Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, v príprave),
- Spoločná poľnohospodárska politika 2021- 2027 na Slovensku (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, v príprave),
- Operačný program Rybné hospodárstvo 2021 – 2027 (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, v príprave),
- COM(2020) 562 final, Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu na rok 2030,
- (COM(2019) 640 final, Európska zelená dohoda / European Green Deal,
- COM(2020) 380 final, Stratégia Európskej únie v oblasti biodiverzity do roku 2030,

- COM(2012) 673 final, Koncepcia na ochranu vodných zdrojov Európy,
- COM(2021) 82 final, Európa odolná proti zmene klímy – nová stratégia Európskej únie pre adaptáciu na zmenu klímy,
- COM (2013) 249 final, Zelená infraštruktúra - Zveľaďovanie prírodného kapitálu Európy,
- COM(2010) 715 final, Stratégia Európskej únie pre Dunajský región / EU Danube Regional Strategy,
- COM(2020) 381 final, Stratégia Z farmy na stôl v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu,
- COM(2019) 128 final, Strategický prístup Európskej únie k liekom v životnom prostredí,
Protokol o vode a zdraví k Dohovoru o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier,
- Pan-európsky akčný plán pre jesetery.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) je Koncepcia strategickým dokumentom s celoštátnym dosahom. Postup posudzovania návrhov strategických dokumentov upravuje druhá časť zákona. Zákon zohľadňuje požiadavky Smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (tzv. smernica SEA) a Protokolu o strategickom environmentálnom hodnotení k Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice.

Cieľom procesu posudzovania strategického dokumentu je zahrnúť výsledky posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie ľudí do rozhodovacieho procesu na úrovni štátu, so zohľadnením stanovísk dotknutých orgánov, organizácií a verejnosti.

Podľa § 17 ods. 2 zákona, posudzovanie vplyvov strategických dokumentov s celoštátnym dosahom zabezpečuje rezortný orgán, ktorým je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd (ďalej len „obstarávateľ“ alebo „rezortný orgán“) v spolupráci s príslušným orgánom Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, sekciou posudzovania vplyvov na životné prostredie, odborom posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR, OPVŽP“).

Podľa § 3 písm. 1 zákona je rezortný orgán v rámci posudzovania vplyvov strategických dokumentov s celoštátnym dosahom orgánom, ktorý predkladá návrh takéhoto strategického dokumentu na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

Oznámenie o strategickom dokumente (ďalej len „oznámenie“) vypracovala pre rezortný orgán Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica v mesiaci február 2021 podľa § 5 ods. 5 a prílohy č. 2 zákona. Oznámenie bolo podľa § 17 ods. 3 zákona doručené MŽP SR, OPVŽP a zverejnené v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom a na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (www.enviroportal.sk) podľa § 6 ods. 1 a § 17 ods. 3 zákona dňa 01. 03. 2021. Stanoviská bolo možné zasielať MŽP SR, OPVŽP ako aj na adresu obstarávateľa, do 15 dní odo dňa zverejnenia oznámenia. K oznámeniu nebolo v stanovenej lehote doručené žiadne stanovisko.

Rozsah hodnotenia strategického dokumentu (ďalej len „rozsah hodnotenia“) určil rezortný orgán v spolupráci s MŽP SR, OPVŽP podľa § 8 a § 17 ods. 5 zákona dňa 19. 03. 2021. Rozsah hodnotenia bol zverejnený na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (www.enviroportal.sk) dňa 23. 03. 2021. Verejnosť a dotknuté

subjekty mohli zaslať svoje pripomienky k určenému rozsahu hodnotenia podľa § 8 ods. 8 zákona do 10 dní od jeho zverejnenia. V rozsahu hodnotenia bol určený okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument nerealizoval) navrhovaný variant strategického dokumentu posudzovaný v oznámení. V rozsahu hodnotenia boli uložené 3 všeobecné podmienky a 2 špecifické podmienky. Časový harmonogram určený nebol. Podľa § 8 zákona boli k rozsahu hodnotenia doručené celkovo tri stanoviská.

Správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie (ďalej len „správa o hodnotení“) bola spracovaná Slovenskou agentúrou životného prostredia, Banská Bystrica v mesiaci november 2021 a bola na MŽP SR, OPVŽP odovzdaná spolu s návrhom strategického dokumentu v novembri 2021. Rezortný orgán zverejnil úplné znenie návrhu strategického dokumentu a správu o hodnotení na svojom webovom sídle. Správa o hodnotení s návrhom strategického dokumentu bola zároveň zverejnená na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (www.enviroportal.sk) dňa 22. 11. 2021 a zároveň bola zverejnená informácia o ich vypracovaní v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom podľa § 17 ods. 7 zákona. Stanoviská k správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu bolo možné predkladať najneskôr do 21 dní od jej zverejnenia na adresu obstarávateľa. Podľa § 12 bolo k predloženej správe o hodnotení doručených celkovo 8 stanovísk.

Podľa § 11 ods. 4 a 5 a § 17 ods. 9 a 10 zákona rezortný orgán zabezpečil v spolupráci s MŽP SR, OPVŽP **verejné prerokovanie** strategického dokumentu (ďalej len „verejné prerokovanie“). Termín a miesto verejného prerokovania oznámil rezortný orgán v spolupráci s MŽP SR, OPVŽP na svojom webovom sídle, v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom a na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (www.enviroportal.sk). Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 07. 12. 2021 o 13:00 hod. v priestoroch Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky so sídlom Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava, v miestnosti č. 405 a tiež sa uskutočnilo doplnkovo online režime (odkaz na pripojenie bol uverejnený v rámci oznámenia o správe o hodnotení a o verejnom prerokovaní). Priebeh verejného prerokovania je zachytený v zázname z verejného prerokovania spolu s prezenčnou listinou vrátane zoznamu online účastníkov.

Konzultácie v zmysle § 63 zákona bolo možné uskutočniť počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na pôde rezortného orgánu, odbore strategického vodného plánovania, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v pracovných dňoch počas úradných hodín. Nad rámec zákona o posudzovaní vplyvov, spracovateľ strategického dokumentu zverejňoval na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky: <https://www.minzp.sk/voda/koncepcne-dokumenty/koncepcia-vodnej-politiky-roky-2021-2030-vyhľadom-do-roku-2050.html> čiastkové výsledky každej etapy spracovania Koncepcie. Spolu sa uskutočnilo päť zasadnutí pracovnej skupiny, prezentácie a zápisy z nej boli prístupné odbornej aj laickej verejnosti. Jedno zasadnutie bolo prístupné verejnosti (august 2021), kde bol predstavený prvý návrh Koncepcie.

Odborný posudok a jeho vypracovanie, zabezpečilo MŽP SR, OPVŽP podľa § 17 ods. 11 zákona. Podľa § 13 ods. 4 zákona určilo listom č. 8998/2021-6.6/ed-69817/2021, zo dňa 15. 12. 2021 za spracovateľa odborného posudku RNDr. Eleonóru Bartkovú (ďalej len „spracovateľ odborného posudku“), zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb podľa § 8 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie pod číslom 425/2006-OPV. Odborný posudok bol odovzdaný dňa 11.01.2022.

Po ukončení procesu posudzovania vplyvov **zohľadní** rezortný orgán stanovisko MŽP SR, OPVŽP, predložené stanoviská a obsah verejného prerokovania v návrhu strategického dokumentu, spôsob zohľadnenia **uvedie v doložke vplyvov** strategického dokumentu s

celoštátnym dosahom na životné prostredie. Obsah doložky vplyvov na životné prostredie je uvedený v prílohe č. 7 zákona.

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Hlavné aktivity a činnosti realizované v rámci prípravy návrhu strategického dokumentu:

- vypracovanie, predloženie a zverejnenie oznámenia a jeho pripomienkovanie,
- určenie a zverejnenie rozsahu hodnotenia a jeho pripomienkovanie,
- vypracovanie, predloženie a zverejnenie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu a ich pripomienkovanie,
- uskutočnenie verejného prerokovania,
- zabezpečenie vypracovania odborného posudku,
- vypracovanie a zverejnenie stanoviska MŽP SR, OPVŽP,
- zohľadnenie stanoviska MŽP SR, OPVŽP, predložených stanovísk a obsahu verejného prerokovania v návrhu strategického dokumentu,
- výsledky posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zohľadnenie vyhodnotenia predložených stanovísk spolu s ich vyhodnotením uvedie rezortný orgán v doložke vplyvov na životné prostredie,
- medzirezortné pripomienkové konanie,
- predloženie návrhu strategického dokumentu na rokovanie vlády Slovenskej republiky.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Vláda Slovenskej republiky

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie vlády Slovenskej republiky

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení vypracovala v zmysle zákona Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica (ďalej len „spracovateľ správy o hodnotení“), pričom koordinátorom bola Ing. Andrea Saxová (riešitelia: Ing. Katarína Kováčová – vyhodnotenie environmentálnych aspektov, RNDr. Iveta Mociková, PhD. – vodný režim a chránené vodohospodárske záujmy, Ing. Renáta Grófová – vodné pomery, doc. Ing. Ľubica Midriaková Zaušková, PhD. – pôda, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, Mgr. Ján Černecký, PhD. – vplyvy na prírodné prostredie a biodiverzitu a Ing. Marta Slámková – sídelné prostredie). Správa o hodnotení bola vyhotovená podľa prílohy č. 4 zákona s rešpektovaním všeobecných a špecifických požiadaviek určených v rozsahu hodnotenia.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Odborný posudok a návrh záverečného stanoviska vypracoval spracovateľ odborného posudku na základe predloženej správy o hodnotení, vlastných informácií a poznatkov, konzultácií s obstarávateľom, záznamu z verejného prerokovania, doručených písomných stanovísk k správe o hodnotení od jednotlivých subjektov procesu posudzovania.

Spracovateľ odborného posudku konštatuje, že predložená správa o hodnotení zodpovedá požiadavkám, ktoré má splňať správa o hodnotení v zmysle prílohy č. 4 zákona. Po obsahovej stránke správa o hodnotení nepopisuje v dostatočnej miere strategický dokument z hľadiska opodstatnenosti navrhovaných opatrení. Principiálne však poskytuje potrebné údaje

o hodnotenom variante a rozsah správy o hodnotení v plnej miere postačuje na posúdenie potenciálnych vplyvov strategického dokumentu.

Metódy hodnotenia použité v správe o hodnotení zodpovedajú účelu a formulované závery sú správne. Spôsob a možnosti plnenia opatrení, ktoré by sa realizovali v prípade neprijatia Koncepcie je popísaný v dostatočnom rozsahu. Z vykonaných hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie, v ktorom sa porovnal vývoj s nulovým variantom, zväžil sa stav prostredia, trendy vývoja, existujúce environmentálne problémy a ciele, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie z hľadiska ich druhu, dosahu, doby pôsobenia, významnosti očakávaných vplyvov a rizík, s ktorými sa spája, vyplýva, že neboli identifikované negatívne vplyvy, ktoré by znemožňovali odporučiť Koncepciu na schválenie v navrhovanom variante riešenia strategického dokumentu, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

Nedostatky, ktoré boli počas procesu posudzovania zistené, alebo vyplývali z relevantných pripomienok dotknutých orgánov, organizácií a dotknutej odbornej a laickej verejnosti neznemožňujú objektívne posúdenie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a nemajú zásadný vplyv na výsledky posúdenia. Je potrebné sa však nimi zaoberať a relevantné požiadavky premietnuť pri realizácii projektov, či iných plánovacích materiálov, súvisiacich s plnením Koncepcie. Správa o hodnotení obsahuje rozhodujúce náležitosti potrebné na relevantné hodnotenie samotného strategického dokumentu s celoštátnym dosahom.

Na základe vyššie uvedeného spracovateľ odborného posudku nemal zásadné výhrady k správe o hodnotení po metodickej ako aj obsahovej stránke a **odporučil** strategický dokument s celoštátnym dosahom na schválenie v navrhovanom variante, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie za predpokladu dodržania odporúčaní na doplnenie a úpravy návrhu strategického dokumentu.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

V rámci posudzovania vplyvov strategického dokumentu bolo rezortnému orgánu doručených celkovo 8 stanovísk od orgánov štátnej správy, samosprávy aj verejnosti. MŽP SR, OPVŽP pri vypracovaní tohto stanoviska vyhodnotilo všetky stanoviská orgánov štátnej správy, samosprávy a verejnosti. Pri vyhodnocovaní pripomienok a požiadaviek uvedených v doručených stanoviskách MŽP SR, OPVŽP vychádzalo s odborných podkladov (správa o hodnotení vrátane príloh a návrhu strategického dokumentu, odborný posudok). Pri ich vyhodnotení zväžilo aj doplňujúce informácie, ktoré na MŽP SR, OPVŽP doručil rezortný orgán dňa 10. 01. 2022. Pripomienky a požiadavky sú uvedené v skrátenom znení:

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, sekcia vodnej dopravy, odbor vnútrozemskej plavby (ďalej len „MDaV SR“) – dotknutý orgán (list č. 08735/2021/SCLVD/138529 zo dňa 10. 12. 2021) – vo svojom stanovisku navrhujú doplniť do zoznamu strategických dokumentov aj Koncepciu územného rozvoja Slovenskej republiky a iné strategické materiály v oblasti vodnej dopravy. Ďalej upozorňujú, že smernými stavbami a vodným dielom Gabčíkovo boli do značnej miery zlepšené plavebné parametre, pričom ale nedobudovanie celého vodného diela Gabčíkovo – Nagymaros spôsobilo nesplnenie všetkých funkcií, ktoré sa od výstavby vodného diela Gačíkovo – Nagymaros očakávali.

MDaV SR ďalej v stanovisku informuje, že v súčasnosti sa na MDaV SR uskutočňuje štúdia realizovateľnosti „Návrh opatrení na zabezpečenie plnosplavnosti vodnej cesty Dunaj v r. km 1880,26 – r. km 1853,10“. Táto štúdia bude plne v súlade s cieľmi rámcovej smernice o vode a bude rešpektovať záujmy štátu a záväzky v oblasti ochrany prírody a krajiny. MDaV SR ďalej navrhuje doplniť text, týkajúci sa vylúčenia budovania nových zariadení na využitie hydroenergetického využitia na vodných tokoch tak, aby medzi obmedzujúce podmienky bola doplnená aj požiadavka „s ohľadom na plynulosť a bezpečnosť plavby“.

MDaV SR v stanovisku navrhuje niektoré úpravy textu v správe o hodnotení napr.:

1. V kapitole IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia, bode 1.3.1. Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 1. Voda v krajine, Ciele 3.3. Využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov s minimálnym negatívnym dopadom na ekologický stav vodných útvarov a na vode závislých biotopov v písm. b) nasledovný text: „*V programe definovať úseky vodných tokov, v ktorých nebude výstavba nových zariadení na využitie hydroenergetického potenciálu povoľovaná...*“, žiada upraviť nasledovne, cit.: „*V programe definovať úseky vodných tokov, v ktorých nebude výstavba nových zariadení na využitie hydroenergetického potenciálu **povoľovaná s ohľadom na plynulosť a bezpečnosť plavby...***“;
2. V kapitole IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia, bode 1. 3. 7. Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 7. Dunaj náš európsky veľtok, v opatrení formulovanom v písmene c) navrhuje úpravu textu nasledovne, cit.: „*zlepšiť podmienky pre plavbu: zabezpečiť požadované parametre plavebnej dráhy na vodnej ceste Dunaja jej efektívnu a udržateľnú údržbu so zohľadnením požiadaviek na ochranu vôd v zmysle v ekologických cieľov RSV, zlepšiť podmienky pre športovú a rekreačnú plavbu,*“. Uvedené MDaV odôvodňuje tým, že v takto formulovanom opatrení s a spájajú environmentálne ciele s cieľmi na rozvoj plavby.

MDaV SR nesúhlasí s tým, aby sa strategický dokument odvolával na dokument medzinárodnej komisie pre ochranu Dunaja (z angl.: *International Commission for the Protection of the Danube River* – ďalej len „ICPDR“), ktorý nie je právne záväzný a má len odporúčací charakter. MDaV SR navrhuje sa, aby sa táto časť textu odstránila.

MDaV SR ďalej v stanovisku nesúhlasí s opatrením uvedenom v ciele 3.4 „*nepodporiť splavnenie riek Morava, Váh a koridor Dunaj – Odra – Labe*“. Podľa MDaV SR je toto opatrenie v rozpore s rozvojom vodnej dopravy a siete TEN-T, v nesúlade s vyhláškou Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky č. 22/2001 Z .z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaradení vodných ciest a ich jednotlivých úsekov do príslušných tried podľa klasifikácie európskych vodných ciest a medzinárodnými záväzkami Dunajskej komisie a Európskej dohody o vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu (ďalej len „AGN“). Rieka Váh ako medzinárodná vodná cesta E81 je zaradená v sieti TEN-T. Nepodporovať dobudovanie splavnenia Váhu, podľa názoru MDaV SR nie je v súlade s rámcovou smernicou o vode a znamenalo by to vzdať sa možnosti zlepšenia hladinového režimu na dolnom Váhu s ohľadom na podmienky vodných biotopov. Návrh je aj v rozpore s Koncepciou územného rozvoja Slovenskej republiky, Koncepciou rozvoja vodnej dopravy, Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky na roky 2021-2024 a ďalších, vrátane III. akčného plánu pre plavbu a rozvoj vnútrozemských vodných ciest v Európe na roky 2021-2027 (ďalej len „NAIADES III“). Uvedený návrh by podľa MDaV SR mal likvidačný vplyv na rozvoj vnútrozemskej vodnej dopravy. MDaV SR navrhuje, aby pred formulovaním tak závažných cieľov predchádzala štúdia, ktorá by preukázala, že dobudovaním a využívaním vodných ciest nie je možné dosiahnuť ochranu vôd a ochranu území európskej sústavy chránených území Natura 2000 (ďalej len „územia Natura 2000“). Preto sa stotožňujú so záverom správy o hodnotení (str. 132) doplniť opatrenie na spracovanie štúdie uskutočniteľnosti pre rieku Váh a Morava podľa usmernenia NAIADES III. MDaV SR má tiež výhrady k formuláciám opatrení časti 7 Dunaj, pokiaľ nie sú známe relevantné výsledky štúdií realizovateľnosti na oboch voľne prúdiacich úsekoch.

V závere stanoviska MDaV SR má výhradu aj voči formuláciám opatrení pre Dunaj, kde sa uvádza:

“- voľne prúdiaci úsek Devín – Bratislava, s potrebnými plavebnými regulačnými úpravami kompenzačnými/ zmierňujúcimi revitalizačnými opatreniami, zabezpečí, že do vzdutého úseku

vodného diela (VD) Gabčíkovo bude pritekať voda z úseku v dobrom ekologickom stave, čo je dôležité aj pre udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody,

- staré koryto Dunaja a ramenné sústavy vyhradené najmä pre protipovodňovú ochranu, ochranu prírody, revitalizačné opatrenia, vrátane sezónnych záplav, športovú a plavbu,

- voľne prúdiaci úsek Sap — ústie Ipl'a s potrebnými regulačnými plavebnými úpravami a kompenzačnými/ zmierňujúcimi revitalizačnými opatreniami, zabezpečí obnovu rieky, ktorej ekologický stav degraduje v oblasti VD Gabčíkovo. “.

V kontexte uvedeného MDaV SR zastáva názor, že uvedené formulácie nie sú prospešné ani voči ochrane prírody a ani voči ochrane záujmov plavby, vrátane malej plavby aj vzhľadom na absenciu relevantných výsledkov štúdií realizovateľnosti na oboch „voľne prúdiacich úsekoch“.

Vyjadrenie MŽP SR, OPVŽP: Pripomienky sa berú na vedomie. Do zoznamu strategických dokumentov bude doplnená referencia o koncepcii územného rozvoja Slovenskej republiky.

Splavnenie riek Morava, Váh a koridoru Dunaj – Odra – Labe neprispieva k plneniu cieľov rámcovej smernice o vode, pričom možnosti zlepšenia hladinového režimu na dolnom Váhu nie sú podmienené splavnosťou úseku Váhu. Technické požiadavky na splavnenie, resp. na udržanie splavnosti vodných ciest môže viesť k napriamenému, ekologicky jednotvárnemu riečnemu kanálu, ktorému v prúdnici chýbajú prírodné štruktúry zabezpečujúce mierny spád a prepojenie na okolité záplavové územia. Okrem iných hydromorfologických zmien to môže viesť k strate biologickej rozmanitosti druhov. Z tohto dôvodu koncepcia nebude podporovať splavnenie ďalších úsekov riek. Naopak, predkladateľ budúcich rozvojových aktivít musí preukázať, že splavnenie nespôsobí zhoršenie stavu vôd podľa požiadaviek rámcovej smernice o vode. Strategický dokument NAIADES III prijatý v júni 2021 vyzýva členské štáty Európskej únie, aby modernizácia a rozvoj vodnej dopravy „plne rešpektovala požiadavky vyplývajúce z platných a pripravovaných právnych predpisov Európskej únie v oblasti životného prostredia (tzv. environmentálne acquis). Európska komisia požaduje, aby sa o rozvoji vodnej dopravy rozhodovalo na úrovni povodia/koridoru pri plnom rešpektovaní požiadaviek rámcovej smernice o vode a smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (ďalej len „smernica o biotopoch“) – citácia 22, str. 4, NAIADES III.

Taktiež je potrebné zdôrazniť, že Slovensko pristúpením k Dohovoru o spolupráci pri ochrane a trvalom využívaní Dunaja (referencia k dokumentu ICPDR) je viazané strategickými dokumentami prijímanými na úrovni vedúcich delegácií dunajských krajín.

Do opatrenia cieľa 3.3. druhý odsek sa akceptuje doplnenie textu ohľadom splavnosti nasledovne: ....“*V programe definovať úseky vodných tokov, v ktorých nebude výstavba nových zariadení na využitie hydroenergetického potenciálu povolená („no-go“ zóny v špecifikovaných typoch chránených území, na prirodzených úsekoch vodných tokov, referenčných lokalitách, na úsekoch tokov, v ktorých by došlo k zhoršeniu plynulosti a bezpečnosti plavby a pod.), preferovať výstavbu zariadení na využívanie hydroenergetického potenciálu s minimálnym vplyvom na stav vôd, spoločne a konsenzuálne riešiť konflikty medzi záväzkami vyplývajúcimi zo smernice o vode, smernice o biotopoch a smerniciach o obnoviteľných zdrojoch energie“.*

Zároveň je možné skonštatovať, že správa o hodnotení dáva dostatočný podklad schváliť koncepciu v znení, v akom bola spracovaná. Schválenie je podmienené rešpektovaním a vysporiadaním sa s relevantnými pripomienkami v ďalších etapách a dokumentoch vyplývajúcich z koncepcie.

Slovenské elektrárne, a.s. (ďalej len „SE, a.s.“) – účastník konania (list č. SE/2021/042301 zo dňa 10. 12. 2021) – vo svojom stanovisku predložili najmä pripomienky

k správe o hodnotení. Tieto sa týkali požiadavky doplniť do hodnotenia vplyvov na životné prostredie a zdravie aj sociálno – ekonomické dopady. SE, a.s. požaduje, aby stanovenie e-flow s použitím metodiky zohľadňujúcej potreby ekosystému zohľadnilo aj „technickú realizovateľnosť a sociálno-ekonomické vplyvy, dopad na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a záväzkov voči Európskej únii pre dosiahnutie „bezuhlíkovej stopy“. SE, a.s. požaduje, aby úprava konkrétnych vodoprávných povolení a manipulačných poriadkov vodných stavieb okrem rešpektovania predmetu a cieľov ochrany chránených území dotknutého vodného toku, obsahovala aj „socio-ekonomický dopad, dopad na funkcie vodnej stavby a záväzky v oblasti energetickej bezpečnosti a obnoviteľných zdrojov energie.

Dalej SE, a.s. odporúča vypustiť názvy konkrétnych vodných stavieb (VD Slatinka, VN Ipeľ) – opatrenie cieľa 3.1. Vypustenie zdôvodňuje tým, že explicitné označenie konkrétnych stavieb je nevhodné. V súčasnosti sa uvedené plánované vodné stavby nenachádzajú v územiach Natura 2000.

SE, a.s. navrhuje, aby sa doplnilo v opatrení cieľa 3.1, že pri odstraňovaní sedimentov je vhodné uvažovať so zhodnotením dnových sedimentov na výrobu priemyselných kompostov, ale aj „*ich využitie na rekultivácie skládok odpadov, kameňolomov, uzatváranie odkalísk a baní, výstavba líniových stavieb a pod*“.

SE, a.s. žiada doplniť odvolávku na koncepciu využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030 a jej aktualizáciu do zoznamu strategických dokumentov, na ktoré koncepcia nadväzuje, pričom uvádza, že v súčasnosti je platný strategický dokument koncepcia hydroenergetického potenciálu do roku 2030 a jeho aktualizácia, prešiel posúdením strategického dokumentu a je ho potrebné rešpektovať až do jeho nahradenia novým.

Vyjadrenie MŽP SR, OPVŽP: Pripomienky k správe o hodnotení sa berú na vedomie. Časť pripomienok, ktoré sú považované za relevantné z hľadiska strategického dokumentu a smerujú k zvýšeniu jeho účinnosti, respektíve k upresneniu formulácií opatrení uvedených v koncepcii budú zapracované.

Ohľadom stanovenia e-flows sú v opatrení cieľa 3.1., opatrenia týkajúce sa úpravy legislatívy a zavedenia systému prioritizácie nárokov jednotlivých typov užívateľov na odbery a užívanie vôd na základe zohľadnenia ekologických prietokov a to pri zohľadnení dopadov zmeny klímy, ako aj potreby zabezpečenia dodávok vody podľa typu užívania, socio-ekonomické dopady a technická realizovateľnosť opatrení a záväzky v oblasti energetickej bezpečnosti a obnoviteľných zdrojov energie. E-flows sa bude stanovovať samostatne pre každý profil.

Vyjadrenie k pripomienke ohľadom koncepcie hydroenergetického potenciálu sa neakceptuje. koncepcia v žiadnom prípade nenadväzuje na koncepciu hydroenergetického potenciálu a jej aktualizáciu. V prílohe 2 koncepcie (Analýza problémov) bolo jasne zdokumentované, že koncepcia hydroenergetického potenciálu nespĺňa minimálne požiadavky strategického dokumentu, namieta voči nemu Verejný ochranca práv Slovenskej republiky ako aj Európska komisia v rámci „infringement“, ktoré sú proti Slovenskej republike vedené vo veciach malých vodných elektrární.

V rámci opatrení k cieľu 3.1 koncepcie sa plánuje prijať legislatívne opatrenie, ktoré má za cieľ zaviesť limity odberu povrchových a podzemných vôd a ich prioritizáciu smerom k odberateľom a užívateľom vôd, čo by malo priniesť jasnejšie pravidlá odberu a užívania vôd. Pri realizácii tohto opatrenia sa má prihliadať na socio-ekonomické dopady na odberateľov a užívateľov vrátane technickej realizovateľnosti opatrení a záväzky v oblasti energetickej bezpečnosti a obnoviteľných zdrojov energie.

Občianske združenie Slovenský rybársky klub v zastúpení Petrom Božíkom (ďalej len „SRK“) – účastník konania (list č. zo dňa 07. 12. 2021) – vo svojom stanovisku nesúhlasí

s textom opatrenia k cieľu 3.6. „*Spracovať analýzu dopadov a na jej základe určiť subjekty oprávnené uchádzať sa o výkon rybárskeho práva vo vodných tokoch, stanoviť kritéria na pridelenie výkonu rybárskeho práva a jeho kontroly*“. SRK má za to, že návrh, ktorý vzišiel z expertnej skupiny Rybárstvo bol správny, ale následne bol neopodstatnene zmenený. Súčasný text predlžuje nepriaznivý stav na úseku rybárstva. SRK zdôvodňuje urgentnú potrebu zmeny pre oprávnenie výkonu rybárstva určenú v zákone 216/2018 Z.z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rybárstve“), konkrétne poukazuje na §4 ods. 3 tohto zákona, ktorá má za následok monopolné postavenie Slovenského rybárskeho zväzu (ďalej len „SRZ“) na území celej Slovenskej republiky. Podľa SRK je SRZ občianskym združením, ktorému v zmysle zákona o rybárstve bolo prenechané právo štátu, pričom SRZ nie je štátnym orgánom a svojou podstatou sa neodlišuje od akéhokoľvek iného občianskeho združenia. Odlišuje sa však tým, že ako občianske združenie bezodplatne spravuje štátny majetok, pričom kontrola spravovania štátneho majetku je nedostačujúca. SRK konštatuje, že ďalšiu analýzu rybárstva nie je potrebné urobiť, keďže tak bolo urobené počas tvorby Koncepce a požaduje navrátenie pôvodného textu nasledovne: „*umožniť rozšírenie okruhu subjektov oprávnených uchádzať sa o výkon rybárskeho práva vo vodných tokoch a stanoviť kritéria na pridelenie výkonu rybárskeho práva*“. Návrh považuje SRK za pozitívny vplyv, ktorý vyjadruje zmenu stavu a ktorý stav zlepšuje.

Vyjadrenie MŽP SR, OPVŽP: V otázke rozvoja rybárstva a určenia okruhu subjektov oprávnených vykonávať rybárske právo nebol podľa obstarávateľa v expertnej skupine jednotný názor, ako riešiť zlepšenie súčasného stavu. Štát sa v ustanovení §4 ods. 3 zákona o rybárstve vzdal možnosti a práva ovplyvňovať smerovanie rybárstva a zároveň možnosti získania finančného príjmu z tejto činnosti. Práve preto v expertnej skupine bol silný hlas za umožnenie „voľnej súťaže“ o revíre na vodných tokoch. Súčasne však v expertnej skupine boli relevantné názory, že je potrebné určiť na základe podrobnejších dáta analýz dopadov, ako toto rozšírenie bude možné urobiť, napr. presne stanoviť, aký typ subjektov sa bude môcť uchádzať o výkon rybárskeho práva, čo pri tom bude musieť splniť a pod. Preto je opatrenie formulované „*Spracovať analýzu dopadov a na jej základe určiť subjekty oprávnené uchádzať sa o výkon rybárskeho práva vo vodných tokoch, stanoviť kritériá na pridelenie výkonu rybárskeho práva a jeho kontroly*“. Konceptia predpokladá legislatívnu zmenu (míľnik 1.8, kapitola 4), ktorá bude navrhnutá na základe analýz a relevantných hodnotení. Z hľadiska vplyvu na životné prostredie nie je relevantné, či výkon rybárskeho práva môže vykonávať iba jeden subjekt, alebo viaceré subjekty. Z dostupných údajov nevyplýva, že samotné rozšírenie okruhu užívateľov revírov bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie. V prípade nesprávneho nastavenia podmienok môže dôjsť k opačnému efektu. Rovnako ako nie je možné tvrdiť, že skutočnosť, že dnes je výkon rybárskeho práva na vodných tokoch zverený len jednej organizácii má negatívny vplyv na životné prostredie. Výkon rybárskeho práva sa musí uskutočňovať výlučne v súlade so zákonom o rybárstve, ktorá ustanovuje práva, povinnosti a podmienky pre všetkých užívateľov, bez ohľadu nato, či sa jedná o občianske združenie, štátny podnik, vzdelávaciu inštitúciu, alebo inú formu právneho zriadenia. Na základe uvedeného sa preto nenavrhuje zmena textu v Konceptii, ale navrhuje sa využiť časový priestor pre zúčastnené strany na spracovanie legislatívnej zmeny.

Občianske združenie Rieka, združenie na ochranu vodných tokov v zastúpení Ing. Petrom Belešom, PhD. (ďalej len „OZ Rieka“) – účastník konania (list zo dňa 07. 12. 2021) – vo svojom stanovisku vítajú zmenu prístupu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k vode a vyjadrujú podporu. Zároveň v stanovisku vyjadrili nesúhlas so znením opatrenia 3.6 „*Spracovať analýzu dopadov a na jej základe určiť subjekty oprávnené uchádzať*

sa o výkon rybárskeho práva vo vodných tokoch, stanoviť kritéria na pridelenie výkonu rybárskeho práva a jeho kontroly“. Majú zato, že tento text, spolu s opatrením „Spracovať program rybárstva ako koncepcný dokument strednodobého a dlhodobého plánu rybárskeho hospodárenia“ vytvárajú „koncepciu v koncepcii“ a účelovo spôsobujú oneskorenie riešenia problémov. Upozorňujú, že Koncepcia sa stane selektívna a málo účinná, pretože na expertnej skupine bolo predložených viacero dôkazov o rýchlo sa zhoršujúcom stave populácie rýb. OZ Rieka žiada, aby sa efektívnejšie riešila tvorba priaznivých podmienok pre rozvoj rybárstva v postupnosti opatrení, pričom za najúčinnjšie opatrenie považujú zmenu legislatívy, najmä vodného zákona a zákona o rybárstve. Súbežne so zmenou legislatívy považujú za potrebné personálne posilnenie štátnej správy na úseku rybárstva a úseku štátnej vodnej správy.

Ďalšia pripomienka sa týka cieľa 3.1., v ktorom sa uvádza nepodporiť výstavbu vodárenských nádrží na zadržanie vody v krajine. OZ Rieka sa domnieva, že navrhnuté opatrenia sú nedostatočné a nemôžu zabezpečiť efektívne využívanie vôd bez ohrozenia ich množstva a kvality.

V ciele 3.3. žiadajú preformulovať opatrenie, druhý odsek tak, že sa ponechá len prvá časť vety: „zrušiť Koncepciu využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030“. Zvyšný text navrhujú zrušiť a jasne uviesť, že na Slovensku je vyčerpaný hydroenergetický potenciál a podmienky neumožňujú jeho ďalšie navýšenie bez výrazných negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyjadrenie MŽP SR, OPVŽP: Opatrenia v ciele 3.6. súvisiace s urýchlením legislatívnych zmien v oblasti rybárstva a rozšírenia okruhu subjektov oprávnených uchádzať sa o výkon rybárskeho práva – pripomienka je identická s pripomienkou v stanovisku účastníka konania SRK. Ako sa MŽP SR, OPVŽP vyjadrilo vyššie, zmene legislatívy musí predchádzať podrobná analýza.

Ohľadom opatrenia cieľa 3.1., Koncepcia zdôrazňuje potrebu rekonštruovať a modernizovať existujúce vodné nádrže a priehrady s cieľom zlepšenia ich technického stavu, zachovania resp. obnovy ich retenčného objemu a zvýšenia ich bezpečnosti. Súčasne je v Koncepcii niekoľko opatrení, týkajúcich sa zabezpečenia vody pre uspokojovanie budúcich potrieb; konkrétne sa jedná o opatrenia cieľa 1.1. (krajina schopná zadržiavať vodu), a to najmä identifikovanie lokalít vhodných pre akumuláciu a retenciu povrchových vôd, ochrana pramenísk v lesoch, opatrenia cieľa 3.2. (funkčný krízový manažment pre obdobie sucha a nedostatku vody), týkajúce sa regulovania odberov a využívania/obmedzovania využitia vôd) a opatrenia cieľa 4.1. (zabezpečenie dodávky pitnej vody), najmä vo vykonávaní obnovy, prevádzkovej údržby a rekonštrukcie verejných vodovodov, znižovať straty vody v sieťach a ako aj potreba diverzifikovať zdroje vody a navrhnuť riešenie stabilného zásobovania pitnou vodou na celom Slovensku.

Opatrenie cieľa 3.3. druhý odsek je obsiahly z dôvodu, aby konkrétne vysvetlil, že strategický dokument (Koncepcia využívania hydroenergetického potenciálu a jeho aktualizácia), ktorého platnosť je nastavená do roku 2027 bude zrušený a to najmä z dôvodu jeho nesúladu s princípmi udržateľného využívania vôd a plnením environmentálnych cieľov rámcovej smernice o vode. Rovnako je nevyhnutné spracovať koncepcný dokument Program udržateľného využívania hydroenergetického potenciálu vodných tokov, ktorý stanoví rámce pre plnenie klimaticko-energetických cieľov a záväzkov Slovenskej republiky v oblasti vodnej energetiky bez degradácie vodných ekosystémov.

Inštitút vodnej politiky v zastúpení v zastúpení RNDr. Elenou Fatulovou (ďalej len „IVP“) – účastník konania (list zo dňa 10. 12. 2021) – v stanovisku podáva pripomienky ku všetkým častiam Koncepcie, jej príloh a k správe o hodnotení. IVP predkladá zásadné pripomienky v nasledovných častiach:

- **Časť A – Vstupná správa** – správu považuje IVP za nedostatočne spracovanú a odhaľujúcu nedostatočnú znalosť autorov vstupnej správy o požiadavkách rámcovej smernice o vode. Uvádza, že vstupná správa nebola vypracovaná podľa Metodiky a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií. Ďalej uvádza, že sa používajú nesprávne terminológie, ktoré nie sú právne definované v rámcovej smernici o vode, zavádzajú sa novotvary, ako „revitalizačné opatrenia“ a „environmentálne záťaž“ a jedná sa o nesúrodý materiál, ktorý predstavuje „rešerš“ úloh a popisu súčasného stavu vo vodnom hospodárstve. Najdôležitejšou výhradou je, že vstupná správa neobsahuje analýzu a zhodnotenie stavu implementácie a príčinách neplnenia záväzkov Slovenska vyplývajúcich z rámcovej smernice o vode a súvisiacich smerníc. Tiež namieta, že vstupná správa opisuje „len“ posledných 10 rokov a nie od vstupu Slovenska do Európskej únie. IVP považuje vstupnú správu a Koncepciu za účelový dokument, ktorý má slúžiť hlavne na presadenie revitalizačných a renaturačných opatrení, ktoré sú uvedené v Pláne obnovy. Vo vstupnej správe nie sú vyhodnotené národné strategické dokumenty a koncepcie (Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody, Koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov v Slovenskej republike do roku 2030, Koncepcia revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku).
- **Časť B – Analýza problémov** – v stanovisku IVP konštatuje, že sa pre analýzu problémov využil len „brainstorming“ v expertných skupinách, pričom experti v skupinách pracovali len na základe vlastných skúseností a pocitov. Opakovane namieta, že Analýza problémov nevychádza z analýzy plnenia/neplnenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z rámcovej smernice o vode a smernice o hodnotení a manažmente povodňových rizík. IVP požaduje, aby analýzu problémov vypracovali odborníci, ktorí sa preukážu odbornými skúsenosťami a skúsenosťami v štátnej vodnej správe.
- **Časť C – Koncepcia vodnej politiky** – v stanovisku IVP sa konštatuje, že Koncepcia nevychádza z legislatívneho rámca európskej vodnej politiky a nemá ambíciu a cieľ presadiť právne záväzné požiadavky vyplývajúce z rámcovej smernice o vode. Podľa stanoviska IVP, Koncepcia sa zameriava na presadzovanie využívania vôd, bez presadzovania ochrany vôd v súlade s rámcovou smernicou o vode, nerešpektuje princíp integrovaného riadenia vodných zdrojov a naopak predstavuje dezintegráciu riadenia vodných zdrojov. Koncepcia zjavne presadzuje skupinové záujmy „silných“ vplyvných skupín, ktoré nepresadzujú efektívne riešenia v súlade s právnymi predpismi, ale svoje návrhy, riešenia (možný konflikt záujmov). Záverom sa uvádza, že Koncepcia obsahuje opatrenia, ktoré boli najskôr zakotvené v dokumentoch pre čerpanie eurofondov, pričom najviac presadzovaným je nezákonný program revitalizácie tokov (údajne vo výške 750 mil. EUR) a nezákonný program sanácií environmentálnych záťaží (300 mil. EUR). Koncepcia vytvára podľa stanoviska IVP priestor pre korupciu a klientelizmus. Do vodnej politiky prináša nezákonnosť, nesystémovosť a chaos.
- **Časť D - Správa o hodnotení** – IVP žiada, aby bola správa o hodnotení v plnom rozsahu prepracovaná, pretože vyhodnotenie nebolo urobené na základe merateľných ukazovateľov a nemá žiadnu vypovedaciu schopnosť.
- **Časť E – pripomienky k prílohe 7 Správy o hodnotení** – IVP nesúhlasí s tým, že boli zamietnuté všetky špecifické požiadavky, čo je dôkazom arogancie obstarávateľa, ignorovania verejnosti a dlhodobého porušovania Aarhuského dohovoru.

Vyjadrenie MŽP SR, OPVŽP: Podľa názoru obstarávateľa sa zo strany IVP jedná o opakujúce argumenty, ktoré sú prepisom z iných podaní IVP, napríklad k spracovaniu VPS, ale aj starších

podaní, napríklad k Akčnému plánu na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody, ku koncepcii geologického výskumu a geologického prieskumu územia Slovenskej republiky, a rôzne podania k správnym konaniam podľa § 16a) vodného zákona.

Väčšina konštatovaní IVP nie je relevantná k predmetu strategického dokumentu, keďže ich podstatná časť je v koncepcii, ako aj v správe o hodnotení rozpracovaná. Štatútom ministra bola zriadená pracovná skupina a mechanizmus spracovania koncepcie vrátane zriadenia expertných skupín, ich fungovania, kontroly a manažovania. Spracovanie koncepcie vychádza z Metodiky a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií. Hodnotenie IVP o kvalifikácii odborníkov je osobným názorom. Všetci riešitelia sú uvedení v kapitole 9 Vstupnej správy.

Niektoré z pripomienok IVP si vzájomne odporujú, pretože na jednej strane poukazujú, že v koncepcii „*absentujú environmentálne ciele rámcovej smernice o vode*“, na druhej strane sa argumentuje, že „*značná časť opatrení sú prevzaté záväzky z rámcovej smernice o vode, ktoré sú uvedené vo forme ideových zámerov a nie záväzných požiadaviek, ktoré už mali byť splnené*“. Ďalším neopodstatneným tvrdením je, že „*Koncepcia sa zameriava na presadzovanie využívania vôd (Dunaj, poľnohospodárstvo, rybné hospodárstvo, plavba, energetika), bez presadzovania ochrany vôd v súlade s rámcovou smernicou o vode*“. Každé opatrenie v cieľi 3 je formulované práve tak, že vodné toky, ale aj vodné útvary vo všeobecnosti musia byť brané ako jeden z užívateľov/odberateľov a musia mať garantované právo na ekologicky dostatočné množstvo vody. Dôraz je kladený na to, aby využívanie vôd (a teda hospodársky rozvoj krajiny) a ochrana vôd boli vzájomne prepojené.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že koncepcia jednoznačne smeruje k ochrane vôd a udržateľnému využívaniu vôd, čo vyplýva aj z východísk spracovania pre jej spracovanie t.j. z platných právnych predpisov Európskej únie a hlavne z rámcovej smernice o vode. Okrem toho, koncepcia vychádzala aj z odporúčaní Európskej komisie [napr. k druhým plánom manažmentu povodí, dokument SWD(2019) 54 final] na odstránenie identifikovaných nedostatkov – napr. stanoviť referenčné podmienky pre všetky prvky kvality (najmä hydromorfologické), stanoviť ekologické prietoky, zlepšiť monitoring stavu útvarov povrchových vôd, podzemných vôd a chránených území – všetky tieto opatrenia sú premietnuté do koncepcie (a následne do VPS).

IVP konštatuje, že „*výstupom vstupnej správy mala byť identifikácia prekážok, ktoré bránia plneniu záväzných environmentálnych cieľov*“. Identifikácia prekážok sa nachádza v prílohe b) Analýza problémov, ktorá sa v odbornom posudku navrhuje doplniť o stav plnenia záväzkov vyplývajúcich zo smerníc Európskej únie (uvedené aj v kap. VI.3 tohto stanoviska v rámci odporúčaní na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu).

Slovenská republika nemá v súčasnej dobe aktuálnu koncepciu, posledná stratila platnosť v roku 2015. Programové vyhlásenie vlády na 2020 – 2024 obsahuje návrh na vypracovanie novej koncepcie vodnej politiky:

(str. 105, <https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=494677>).

Jedným z dôvodov na spracovanie nového koncepčného dokumentu pre oblasť udržateľného využívania a ochrany vôd na Slovensku bol aj vývoj poznania v oblastiach, ktoré sú v rámcovej smernici o vode rozpracované skôr okrajovo a v čase jej prijatia neboli vnímané až tak naliehavo. Za relatívne krátke obdobie sa vedecké poznanie o potrebe koordinovanej reakcie na globálne problémy životného prostredia posunulo ku prijatiu nových záväzkov na úrovni Európskej únie. Tie sú vyjadrené predovšetkým v Európskej zelenej dohode, novej stratégii Európskej únie pre adaptáciu Európy odolnej proti zmene klímy, ale aj Stratégii Európskej únie v oblasti biodiverzity do roku 2030 (v nej sa okrem iného nachádza aj záväzok oslobodiť od bariér v Európe do roku 2030 minimálne 25 000 kilometrov riek). V čase tvorby koncepcie bolo v príprave usmernenie Európskej komisie ohľadom odstraňovania bariér a revitalizácie riek. Na jeho príprave sa podieľali pracovníci Výskumného ústavu vodného hospodárstva ako aj Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky spolu s odborníkmi z ďalších

27 štátov EÚ. [Usmernenie EK](#) bolo publikované 21.12.2021 a vzťahuje sa priamo na obnovu – revitalizáciu riek („river restoration“).

Konštatovanie IVP o ignorovaní verejnosti nie je opodstatnené. Nakoľko sa jedná o proces prípravy, tvorby a schvaľovania strategického dokumentu, v rámci ktorých bola zainteresovaná verejnosť informovaná od začiatku a počas celej doby týchto procesov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na účasť verejnosti vrátane zainteresovanej verejnosti na rozhodovacom procese týkajúceho sa životného prostredia vrátane participácie na tomto strategickom dokumente, nie je možné akceptovať námietku o tom, že by ministerstvo porušovalo ustanovenia Aarhuského dohovoru, nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 a príslušných vnútroštátnych ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na schvaľovanie strategického dokumentu. Nie je povinnosťou obstarávateľa akceptovať a v plnom rozsahu prijať a zapracovať všetky návrhy a argumenty zo strany pripomienkujúcich subjektov alebo záujmových skupín a nebolo by to ani účelné s ohľadom víziou a odborné zameranie strategického dokumentu.

Ing. Ján Plesník – účastník konania (list zo dňa 09. 12. 2021) – v stanovisku uviedol, že v rámci zaslania stanoviska k rozsahu hodnotenia zaslal požiadavky (dňa 1.4.2021) a žiada aby boli opätovne vyhodnotené, nakoľko s vyhodnotením pripomienok v správe o hodnotení nesúhlasí. Jedná sa o rovnaký text, ktorý bol poskytnutý pre riešiteľa správy o hodnotení.

Vyjadrenie MŽP SR, OPVŽP: Stanovisko sa berie na vedomie. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o obsahovo zhodné stanovisko so stanoviskom, ktoré účastník konania Ing. Ján Plesník doručil k určenému rozsahu hodnotenia, MŽP SR, OPVŽP uvádza, že pripomienky vo väčšej miere poukazujú na obsahovú a vecnú stránku strategického dokumentu, ktorá je v gescii rezortného orgánu nie MŽP SR, OPVŽP alebo nie sú relevantné k predmetu strategického dokumentu. Viaceré z predložených pripomienok sú v strategickom dokumente ako aj v správe o hodnotení strategického dokumentu rozpracované. Zároveň je možné skonštatovať, že správa o hodnotení dáva dostatočný podklad schváliť Konceptiu v znení, v akom bola spracovaná. Schválenie je podmienené rešpektovaním a vysporiadaním sa s relevantnými pripomienkami v ďalších etapách a dokumentoch vyplývajúcich z Konceptie.

Slovenská asociácia životného prostredia v zastúpení Ing. Vladimírom Mosným, PhD. (ďalej len „OZ SAŽP“) – účastník konania (list zo dňa 10. 12. 2021) – predložil stanovisko so 14 požiadavkami a pripomienkami obsahovo zhodnými s pripomienkami, ktoré uviedol v stanovisku k určenému rozsahu hodnotenia.

Vyjadrenie MŽP SR, OPVŽP: Stanovisko sa berie na vedomie. Vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o obsahovo zhodné stanovisko so stanoviskom, ktoré OZ SAŽP doručilo k určenému rozsahu hodnotenia, MŽP SR, OPVŽP uvádza, že viaceré z predložených pripomienok sú v strategickom dokumente ako aj v správe o hodnotení strategického dokumentu rozpracované. Zároveň požiadavky uvedené v bodoch 1, 2, 4 až 11 sú obsahovo zhodné s požiadavkami účastníkov konania Ing. Jána Plesníka a IVP.

Ing. Marek Čomaj – účastník konania (pripomienky doručené rezortnému orgánu elektronicky dňa 12. 12. 2021) vo svojom stanovisku upozorňuje, že v opatrení cieľa 1.1., tretí odsek je nesprávne uvedené „zvyšovať hydrický potenciál krajiny“. Podľa jeho názoru hydrický potenciál sa nedá zvýšiť, snaha musí viesť k zamedzeniu činností, ktoré hydrický potenciál znižujú. Súčasne upozorňuje, že živelné vytváranie mokradí (opatrenie cieľa 1.1.) tam, kde pred tým neboli môže mať negatívne dôsledky na vodnosť malých tokov v hornom aj dolnom toku.

Nesúhlas vyjadruje s formulovaním opatrenia v celi 3.1. (nepokračovať v príprave vodnej nádrže Slatinka), keďže toto dielo bolo pôvodne plánované pre nadlepšovanie prietokov pre zabezpečenie bezpečnej funkcie jadrovej elektrárne Mochovce. Zrušenie plánovanej vodnej stavby vodnej nádrže Slatinka je podľa jeho názoru možné až po odbornom posudku, ktorý preukáže, že nadlepšovanie prietokov z vodnej nádrže Slatinka nie je potrebné.

V stanovisku vyjadril nesúhlas nepokračovať v príprave plánovaného vodného diela prečerpávajúcej vodnej elektrárne Ipeľ - Ďubákovo, pokiaľ sa odborným posudkom nepreukáže v energetickej koncepcii, ako je možné (inými zdrojmi/technologiami) realizovať stabilizáciu energetickej siete pri plánovanom vybudovaní stoviek chaotických neregulovateľných fotovoltaiických a veterných zdrojov elektrickej energie v našej sústave.

Ďalej upozorňuje na rozpor so zákonom v opatrení cieľa 3.4. ohľadom trasovania a splavnienia Váhu a prepojenia Váhu s Labe a Odrou. Podľa jeho názoru nepodporovať splavnenie riek z dôvodu rozporov s cieľmi rámcovej smernice o vode nie je možné zhodnotiť bez procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Nakoniec požaduje zaradiť doplňujúce opatrenie v celi 3.6. – zabezpečiť monitorovanie kvantity a kvality vypúšťaných vôd z rybochovných zariadení do recipientu. Zabezpečiť čistenie vypúšťaných vôd. Posúdiť a regulovať vplyv intenzívneho chovu rýb a zakrmovania vo vodných nádržiach na kvalitu vody.

Vyjadrenie MŽP SR, OPVŽP: V opatrení cieľa 1.1., tretí odsek - text bude spresnený nasledovne: ...*“určenie existujúceho hydrického potenciálu krajiny a návrh opatrení na zabránenie jeho znižovania...”*. Ohľadom opatrenia o vytváraní mokradí sa konštatuje, že spracovanie Plánu ochrany a obnovy mokradí bude v súlade s cieľmi rámcovej smernice o vode a Stratégie Európskej únie pre biodiverzitu do roku 2030.

Príprava vodnej nádrže Slatinka na nadlepšovanie prietokov ako technického riešenia pre odbery vody pre jadrovú elektrárň Mochovce bola predmetom povinného hodnotenia podľa zákona v roku 2009. V uvedenej veci bolo vydané záverečné stanovisko č. 693/2009-3.4/mv zo dňa 25. 11. 2009, ktorého platnosť vypršala. Technické riešenie nebolo v súlade s rámcovou smernicou o vode. Jadrová elektrárň Mochovce má v súčasnosti povolený odber pre štyri bloky.

Ohľadom trasovania a splavnienia riek, v prípade rozvojových projektov splavnienia bude nevyhnutné, aby investori preukázali dopady na životné prostredie a vodný ekosystém a to v konaniach o posudzovaní vplyvov na životné prostredie podľa zákona.

Doplňujúce opatrenie ohľadom možného znečistenia z rybochovných zariadení sa akceptuje. Opatrenie sa navrhuje formulovať do cieľov a opatrení 5 (čisté vody).

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 07. 12. 2021 o 13:00 hod. v priestoroch Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky so sídlom Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava, v miestnosti č. 405 a tiež sa doplnkovo uskutočnilo online režime (odkaz na pripojenie bol uverejnený v rámci oznámenia o správe o hodnotení a o verejnom prerokovaní). Oznámenie o verejnom prerokovaní bolo uverejnené v hromadnom informačnom prostriedku s celoštátnym dosahom a na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky dňa 22. 11. 2021. Na verejnom prerokovaní sa celkovo zúčastnilo 87 účastníkov.

Verejné prerokovanie otvoril štátny tajomník Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, Mgr. Juraj Smatana, ktorý zdôraznil nutnosť spracovania strategického dokumentu (Pozn. MŽP SR, OPVŽP ako príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie je pri rozhodovaní nezávislý. Navyše MŽP SR, OPVŽP konštatuje, že v zmysle organizačného poriadku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky je priamo pod ministrom

životného prostredia Slovenskej republiky, tzn., že nie je priamo riadený žiadnym zo štátnych tajomníkov na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky a je možné vylúčiť konflikt záujmov). Ako hlavný dôvod uviedol, že už niekoľko rokov na Slovensku chýba strategický materiál, ktorý posilní integrovanie ochrany vôd do ostatných sektorových politík, ako aj samotnej integrácie ochrany vôd s ostatnými zložkami životného prostredia.

Následne generálny riaditeľ sekcie vôd, Ing. Roman Havlíček informoval o základných pilieroch Koncepcie, boli prezentované ciele strategického dokumentu, opatrenia a vykonávanie Koncepcie.

V rámci verejného prerokovania bola prítomným podaná aj informácia o procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. Ing. Andrea Saxova zo Slovenskej agentúry životného prostredia, ktorá je spracovateľom správy o hodnotení, ďalej informovala o štruktúre správy o hodnotení a metodickom prístupe k hodnoteniu vplyvov na životné prostredie a záveroch správy o hodnotení.

Následnú diskusiu viedla Ing. Danka Thalmeinerová, CSc. z odboru strategického vodného plánovania. V rámci diskusie bolo vznesených 7 pripomienok resp. návrhov k predmetu rokovania od zástupcov dotknutých subjektov a verejnosti (občianske združenia aj fyzické osoby), na ktoré reagovali zástupcovia obstarávateľa a spracovateľa správy o hodnotení. Zoznam zúčastnených osôb, ktoré sa verejného prerokovania zúčastnili prezenčne alebo online je uvedený v prílohe záznamu z verejného prerokovania spolu s prezentáciami, ktoré na verejnom prerokovaní odzneli.

Z diskusie vplynulo, že Koncepcia vodnej politiky predstavuje určitú mieru konsenzu, ktorý bolo možné dosiahnuť, pretože existuje značné množstvo problémov z minulosti. Do všetkých následných krokov, ktoré bude Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky realizovať, resp. rezortný orgán, sa plánuje zapojiť konzultatívnym spôsobom zúčastnené strany. Schválením Koncepcie sa práca na jej implementácii začne okamžite. V závere ešte odznela informácia, že správu o hodnotení je možné pripomienkovať do 12. 12. 2021.

Z verejného prerokovania spracoval rezortný orgán v spolupráci s MŽP SR, OPVŽP záznam (číslo 1797/2021-6.6, 69822/2021).

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU S CELOŠTÁTNYM DOSAHO

Stav životného prostredia na území Slovenska je popísaný a pravidelne aktualizovaný v správach o stave životného prostredia, ktoré Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky každoročne zverejňuje na základe zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov a zákona č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, odovzdávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V dvojročných intervaloch je verejnosti sprístupňovaná aj Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky na adrese www.enviroportal.sk, ktorú spracováva Slovenská agentúra životného prostredia z podkladov odborných organizácií rezortu životného prostredia. V mapových podkladoch sú prehľadne spracované informácie o jednotlivých zložkách životného prostredia Slovenskej republiky.

Vplyvy strategického dokumentu **sú opísané** v sumárnom hodnotení **podľa jednotlivých špecifických cieľov**, čím je poukázané na vzájomné synergie medzi jednotlivými špecifickými cieľmi, opatreniami a navrhovanými úlohami v nich, **a nie podľa zložiek životného prostredia** pre realizačný variant. Špecifické oblasti a ciele je potrebné uplatňovať komplexne so zohľadnením ich kumulatívneho a synergického účinku, čím sa zvyšuje ich účinnosť.

S ohľadom na rámcový charakter Koncepcie bolo posudzovanie uskutočnené na vyššej, agregovanej úrovni. Za týmto účelom bola vykonaná identifikácia vplyvov s cieľom určiť najvýznamnejšie vplyvy, ktoré je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť. Relevantnosť z hľadiska možnosti ovplyvnenia bola spracovaná použitím hodnotiacej škály. Z identifikácie vplyvov vyplynulo, že v prípade niektorých zložiek životného prostredia a faktorov (horninové prostredie, ovzdušie, nerastné suroviny, geomorfologické pomery a pod.) možnosť ovplyvnenia a riziká súvisiace s implementáciou strategického dokumentu sa nepredpokladajú, alebo sa predpokladajú vo veľmi malom rozsahu, ktorý nevyžaduje ďalšie podrobnejšie hodnotenie. Nepredpokladá sa, že posúdením sa dosiahne splnenie účelu strategického posúdenia. Vplyvy sú v týchto prípadoch, závislé najmä od presnej lokalizácie, spôsobu technického riešenia a lokálnych podmienok. Viazané sú primárne na obdobie realizácie konkrétneho projektu a najmä etapu výstavby. Z hľadiska definovania cieľov a opatrení Koncepcie sa nepredpokladajú také riziká a vplyvy, ktoré by mali byť zohľadnené a akceptované vo fáze strategického plánovania a posudzovania.

So zreteľom na interdisciplinárny a rámcový charakter Koncepcie sa za efektívne považovalo vyhodnotenie vplyvov podľa jednotlivých kľúčových oblastí riešených Koncepciou a nie podľa zložiek životného prostredia. Charakter strategického dokumentu umožňuje vykonanie len kvalitatívneho posúdenia, bez možnosti kvantifikácie. V hodnotení sa pozornosť sústredila na všetky kľúčové oblasti a opatrenia definované v Koncepcii a to na takej úrovni podrobnosti, na akej sú navrhované. Pri hodnotení sa berie do úvahy skutočnosť, že cieľom by malo byť v prvom rade vplyvom predchádzať. Ak nie je možné vplyvom predísť, tak sa hľadajú a navrhujú opatrenia ako ich eliminovať, minimalizovať a pokiaľ to nie je možné, tak pristúpiť ku kompenzácii.

Vplyvy strategického dokumentu podľa kľúčových oblastí, ich cieľov a navrhnutých opatrení:

Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 1. Voda v krajine

Cieľ 1.1. Krajina schopná zadržiavať vodu a zmiernovať dôsledky zmeny klímy

Pre splnenie tohto cieľa je navrhnutých 10 opatrení, ktoré majú prevažne organizačný, výskumný (projekčný), ale i technický charakter. Sú teda primárneho typu mäkkých neštrukturálnych opatrení, v menšej miere štrukturálnych - sivých opatrení, ale sekundárne s dopadom na možnosť uplatnení najmä zelených, prípadne modrých opatrení.

Vplyvy opatrení sa predpokladajú ako pozitívne pre vodu (vodné pomery resp. stav vôd, vodné hospodárstvo), pôdu, lesné hospodárstvo, poľnohospodárstvo a ochranu biotopov a druhov v stupni významný, prevažne nepriame, menej priame vplyvy, lokálnej až regionálnej úrovne a s krátkodobým až dlhodobým dosahom. Nepredpokladajú sa žiadne riziká veľkého rozsahu pre vodnú alebo inú zložku životného prostredia. Odhad súčasného stavu riešenia je v stupni zraniteľný, prípadne nepriaznivý.

Napriek tomu, že ide o nepriame opatrenia (prístupy, postupy, spracovanie štúdií a dokumentov a o podporu realizácie opatrení), sú nevyhnutným predpokladom ich realizácie.

Priaznivé účinky na stav vodných útvarov povrchových a podzemných vôd môžu byť príspevkom k ochrane všetkých typov chránených území podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“), zvlášť však pre citlivé a zraniteľné oblasti, chránené územia vrátane území Natura 2000 a mokradí zaradených do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach (ďalej len „ramsarské lokality“), nemenej aj pre povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.

Ciel' 1.2. Ochrana inundačných území a oblastí ohrozených povodňami pred ďalšou zástavbou a nevhodnými aktivitami

Sedem navrhnutých opatrení spadá pod mierne neštrukturálne opatrenia, pretože až na výnimku, predstavujú administratívno-legislatívne činnosti koncepčného a informačného typu na úseku prevencie pred dopadmi veľkých vôd. Po ich premietnutí do praxe sa vytvoria podmienky na uplatnenie následných zelených a modrých opatrení, prípadne sivých opatrení. Navrhnuté sú aj konkrétne technické činnosti – sivé opatrenia – na úseku odstraňovania alebo premiestňovania nevhodnej zástavby.

Navrhnuté opatrenia môžu zmierniť devastačné účinky extrémnych povodní a predstavujú významný príspevok k udržaniu alebo zlepšovaniu stavu vodných útvarov, vodného hospodárstva krajiny a ochrany prírody a krajiny, ochrany biotopov a druhov. Vzhľadom na charakter opatrení sa jedná prevažne o nepriame vplyvy, ktorých dopad sa prejaví až po následnom uplatnení v praxi, v regionálnom meradle, pričom účinky budú dlhodobé. Riziká sa nepredpokladajú. Súčasný stav riešenia varíruje od nepriaznivého po primeraný. Z území chránených podľa vodného zákona je vhodnosť navrhnutých opatrení akcentovaná najmä v územiach Natura 2000 a v ramsarských lokalitách.

Ciel' 1.3. Účinná ochrana pred povodňami

Šesť navrhnutých opatrení majú svojimi preventívnymi účinkami, so zameraním na ekosystémové riešenia (zelené a modré opatrenia) významný pozitívny nepriamy i priamy vplyv na zdravie obyvateľov, pohodu a kvalitu ich života a ochranu ich majetku, vodné pomery (stav vôd), vodné a lesné hospodárstvo, pôdu a poľnohospodárstvo, biotopy a druhy regionálneho dosahu a s dlhodobými účinkami. Významné riziká pre životné prostredie neboli identifikované. Výnimkou sú neurčitosti v implementovaných riešeniach. Možným rizikom pre poľnohospodársku produkciu sa javí pripustenie vyššieho rizika zaplavenia v extraviláne, kedy môže dôjsť k znehodnoteniu až zničeniu úrody a k dočasnému zhoršeniu pôdných vlastností. Súčasný stav je odhadovaný v stupni nepriaznivý až primeraný.

Z environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí je vhodnosť navrhnutých opatrení akcentovaná najmä v územiach Natura 2000 a v ramsarských lokalitách.

Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 2. Voda v sídlach – mestá a obce múdro hospodáriace s vodou

Ciel' 2.1. Nový prístup k hospodáreniu so zrážkovými vodami v urbanizovanom prostredí

Navrhované opatrenia pre dosiahnutie cieľa zlepšenia hospodárenia so zrážkovými vodami v sídlach sú miernymi neštrukturálnymi opatreniami legislatívneho, administratívneho a výskumného charakteru (metodiky), ale s významnými prínosmi na úseku hospodárenia so zrážkovými vodami v urbanizovanom prostredí, po ich uplatnení v praxi prostredníctvom technických zariadení (vodozádržných) a iných adaptačných opatrení, za podpory zjednodušenia a diferenciacie povolovania i stimulov v podobe zmeny výpočtu odpadových vôd odvádzaných do kanalizácie v prípade ich realizácie.

Hodnotenie vplyvov navrhnutých opatrení je jednotné. Dopady sú pozitívne, v stupni veľmi významné, nepriame, lokálneho až regionálneho a dlhodobého dosahu, a bez rizík. Túto oblasť je potrebné zvlášť vyzdvihnúť z dôvodu, že súčasný stav riešenia je nevyhovujúci (nepriaznivý) vzhľadom na to, že legislatíva v danej oblasti je nedostatočná. Lepší vodný režim ovplyvní aj súvisiace environmentálne obzvlášť dôležité oblasti – napr. oblasti pre odber vody, územia Natura 2000, ramsarské lokality.

Ciel' 2.2. Urbanizovaná krajina ako špongia (Sponge city / Ville perméable / Stadtschwamm)

Realizácia šiestich navrhnutých opatrení bude významným príspevkom pre zlepšenie režimu podzemných vôd a opatrenia pre kanalizačné systémy príspevkom pre kvalitu

povrchových vôd. Až na opatrenie v oblasti stôk, ide prevažne o netechnické činnosti, ale s významným budúcim dlhodobým dosahom, na lokálnej úrovni. Nepredpokladajú sa žiadne riziká na niektorú zo zložiek životného prostredia, resp. malé riziká súvisiace so spôsobom realizácie a rozsahom zásahov. Súčasný stav je nepriaznivý. Je možné predpokladať pozitívne vplyvy na chránené územia podľa vodného zákona.

Cieľ 2.3. Ochrana majetku, zdravia a životov ľudí pred povodňami v aglomeráciách

Štyri navrhnuté opatrenia majú pozitívny prínos pre oblasť útvarov povrchových vôd, ako aj protipovodňovej ochrany, a následne na zdravie, kvalitu a pohodu života ľudí a ekosystémové služby bioty. Prevažujú priame typy vplyvov opatrení, všetky sú lokálneho až regionálneho a strednodobého až dlhodobého dosahu, pri prakticky nulových rizikách, alebo nízkych rizikách kvôli variabilite faktorov ovplyvňujúcich povodňové stavy a spôsobu realizácie. Súčasný stav minimálne v stupni zraniteľný, resp. nepriaznivý.

Navrhnuté opatrenia majú význam pre povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb a typy chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“) (veľkoplošné a maloplošné chránené územia, územia Natura 2000, ramsarské lokality), ak sú v dosahu účinku realizovaných opatrení, prípadne aj na kontaktné chránené oblasti pre odber vody a vody na kúpanie.

Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 3. Udržateľné využívanie vôd

Cieľ 3.1. Udržateľné a efektívne využívanie povrchových a podzemných vôd bez ohrozenia ich množstva a kvality

V prípade opatrení cieľa 3.1. pre udržateľné a efektívne využívanie povrchových a podzemných vôd ide, až na niekoľko prípadov, o mierne neštruktúrne opatrenia na úsekoch výskumu, prieskumu, projektovania, ako aj administratívnych, organizačných a legislatívnych činností, s následným vytvorením podmienok pre uplatnenie modrých, zelených, výnimočne sivých opatrení (napr. zmeny alebo až odstraňovanie vodných stavieb, úprava využívania odkrytých podzemných vôd a pod.).

Druh vplyvov je závislý od spôsobu realizácie a lokalizácie. Pri vykonávaní Koncepcie má platiť, že každá investícia, opatrenie, projekt musí situáciu (čo sa týka stavu vôd) buď zlepšovať, alebo aspoň nezhoršiť, pričom preferované budú riešenia, ktoré majú pozitívny vplyv nielen na stav vôd, ale aj na priaznivý stav rastlinných a živočíšnych druhov (kumulácia záujmov ochrany vôd a biotopov), budú zvyšovať odolnosť povodí voči negatívnym dopadom zmeny klímy (kumulácia záujmov s potrebou adaptácie na zmenu klímy) či urbanistický rozvoj vo vhodných lokalitách (kumulácia záujmov rozvoja sídiel so záujmami ochrany pred povodňami).

Predpokladá sa, že prevažovať budú významné pozitívne vplyvy primárne pre oblasť povrchových a podzemných vôd, v nadväznosti na biologické prvky a na vodné hospodárstvo. V závislosti od koncepčného alebo organizačného / technického charakteru sú vplyvy nepriame alebo priame, regionálneho, prípadne lokálneho dosahu, s dlhodobými účinkami. Riziká sú závislé od typu opatrenia a spôsobu jeho realizácie a miesta lokalizácie. Súčasný stav riešenia sa odhaduje prevažne v stupni primeraný až dobrý. Prínosy budú vo všetkých typoch environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí.

Cieľ 3.2. Funkčný krízový manažment pre obdobie sucha a nedostatku vody

V prípade opatrení cieľa 3.2. pre funkčný krízový manažment pre obdobie sucha a nedostatku vody ide prevažne o netechnické opatrenia a teda mierne neštruktúrne opatrenia, ale i technické / sivé typy opatrení napr. na úseku vodohospodárskych diel a vodných stavieb,

ich rekonštrukcií a modernizácie, ale aj budovania nových malých. Jedná sa o krízový manažment sucha, takže uplatňovanie modrých a zelených opatrení je podružné.

Prínosy opatrení sú hodnotené ako významné, netechnické s nepriamym a technické s priamym dopadom na dotknuté zložky životného prostredia. Dosah je regionálny, prípadne lokálny, s dlhodobým efektom. Riziká navrhovaných opatrení sa odvíjajú od viacerých aspektov, napr. od spôsobu regulácie odberov v situáciách nedostatku vodu, kedy je riziko, že pre odber vody budú uprednostnení iní odberatelia pred poľnohospodármi, od konkrétnych podmienok lokality, spôsobu riešenia a pod..

Súčasný stav riešenia sa odhaduje v stupni zraniteľný a nepriaznivý. Opatrenia môžu byť zvlášť efektívne vo všetkých typoch chránených území podľa vodného zákona, s výnimkou vôd určených na kúpanie a oblastí citlivých na živiny, ako aj v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny.

Cieľ 3.3. Využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov s minimálnym negatívnym dopadom na ekologický stav vodných útvarov a na vode závislých biotopov

Tri navrhnuté opatrenia ovplyvnia predovšetkým hydrologické a biologické ukazovatele útvarov povrchových vôd, s dopadom aj na príľahlé útvary podzemných vôd. Vplyvy budú významne pozitívne, v prípade netechnických / koncepcných opatrení nepriame, a v prípade technického opatrenia ohľadom vodných elektrární a sústav vodných elektrární aj priame. Všetky opatrenia sú regionálneho dlhodobého dosahu, a bez rizík pre životné prostredie, v prípade dodržiavania príslušných smerníc Európskej únie. Súčasný stav sa odhaduje v stupni zraniteľný. Riešenie opatrení v prípade vodných elektrární a malých vodných elektrární bude mať prínos v prípade ich existencie v chránených územiach podľa vodného zákona ako aj podľa zákona o ochrane prírody a krajiny napr. územia Natura 2000, ramsarské lokality a povrchové vody vhodné pre pôvodné druhy rýb.

Program udržateľného využívania hydroenergetického potenciálu vodných tokov bude potrebné posúdiť komplexne podľa zákona a nie len podľa čl. 6.3 smernice o biotopoch, resp. § 28 zákona o ochrane prírody a krajiny.

Cieľ 3.4. Priaznivé podmienky pre plavbu bez poškodzovania vodných útvarov, vodných a na vode závislých ekosystémov

Štyri opatrenia (netechnického / koncepcného charakteru – výskum, projektovanie) pre vodnú dopravu pre veľké a malé plavidlá sú koncipované s ohľadom na ochranu vôd (rámcová smernica o vode) a ochranu prírody (smernica o biotopoch, dohovory o biodiverzite, Natura 2000). Navrhovaná štúdia a program sú podmienené konfrontáciou s environmentálnymi cieľmi rámcovej smernice o vode a dokumentmi ochrany prírody, preto dopady na vodu a vodné hospodárstvo sú hodnotené ako potenciálne vysoko pozitívne, nepriame, regionálneho a dlhodobého dosahu. Nie sú identifikované žiadne riziká pre niektorú zo zložiek životného prostredia. Súčasný stav riešenia veľkej plavby sa odhaduje ako zraniteľný, v prípade prevádzky a rozvoja rekreačnej a športovej plavby ako nepriaznivý (absencia koncepcie).

V júni 2021 bol prijatý strategický dokument NAIADES III, ktorý požaduje, aby sa o rozvoji vodnej dopravy rozhodovalo na úrovni povodia/koridoru, pri plnom rešpektovaní požiadaviek rámcovej smernice o vode a smernice o biotopoch. Pri uplatňovaní NAIADES III je možné predpokladať minimalizáciu negatívnych vplyvov.

Cieľ 3.5. Efektívne využívanie vody v poľnohospodárstve

Navrhnuté opatrenia cieľa 3.5. ohľadom efektívneho využívania vody v poľnohospodárstve sú koncepcného (mierne neštruktúrne opatrenia) i priamo technického charakteru (sivé opatrenia), so sekundárnym efektom modrých opatrení zabezpečujúcich retenciu vody v krajine. Okrem hospodárenia na pôde s vplyvmi na podzemné vody, pôdu

a poľnohospodárstvo, ide o opatrenia v oblasti závlahového hospodárstva, s dopadom na povrchové vody (kanály) a podzemné vody, pôdu a poľnohospodárstvo, a teda aj krajinu.

Realizáciou priamych a po uvedení do praxe aj nepriamych opatrení sa predpokladajú prevažne významné pozitívne dopady na vodu, vodné hospodárstvo, pôdu, poľnohospodárstvo ako aj na niektoré biotopy a druhy, ktoré budú mať vzhľadom na rozsah lokálne až regionálne účinky s krátkodobým až dlhodobým pôsobením. Naopak niektoré opatrenia je možné hodnotiť ako negatívne nepriame opatrenia na lokálnej úrovni s krátkodobým až dlhodobým veľmi významným vplyvom so stredným až veľkým rizikom ohrozenia napr. poľnohospodárskej produkcie (z hľadiska dosiahnutia úrod), kontaminácie pôdy, poľnohospodárskej produkcie a ohrozenia zdravia zvierat a ľudí.

Riziká sa viažu na stanovenie podmienok používania vyčistených odpadových vôd vzhľadom na absenciu právnej úpravy aplikácie vyčistených odpadových vôd na poľnohospodársku pôdu.

Z hľadiska chránených území podľa vodného zákona sa s ohľadom na charakter riešenej oblasti predpokladá pozitívny vplyv najmä na citlivé a zraniteľné oblasti.

Cieľ 3.6. Priaznivé podmienky pre rozvoj rybárstva

Vplyvy siedmich navrhovaných opatrení prevažne koncepčného charakteru sú hodnotené ako významne pozitívne. Jedná sa o prevažne nepriame vplyvy, ktoré sú zároveň regionálneho a dlhodobého dosahu, bez významných rizík pre niektorú zo zložiek životného prostredia. Lokálne a priame vplyvy predstavuje opatrenie pre genofondové rybochodné zariadenia. Súčasný stav riešenia je pre absenciu aktuálnych koncepcií a legislatívy pre násady nepriaznivý, v ostatných prípadoch v stupni primeraný a zraniteľný.

Navrhuje sa prehodnotiť a regulovať vplyv intenzívneho chovu rýb a intenzívneho zakrmovania pri vodných nádržiach, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na ekologický stav vôd podľa rámcovej smernice o vode. Z hľadiska chránených území podľa vodného zákona sa s ohľadom na charakter riešenej oblasti predpokladá pozitívny vplyv najmä na povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb. Dôraz bude potrebné klásť na predmety ochrany území Natura 2000 a zachovanie a zlepšovanie rovnováhy prírodného prostredia.

Cieľ 3.7. Manažment útvarov geotermálnych vôd a energeticky využívaných útvarov podzemných vôd

Navrhnuté opatrenia cieľa 3.7. manažmentu útvarov geotermálnych vôd a energeticky využívaných podzemných vôd sú organizačného a výskumného charakteru (mierne neštrukturálne opatrenia). Sekundárne sa neočakávajú dopady na ekosystémy typu modrých a zelených opatrení.

Opatreniami by nemalo dôjsť k zhoršeniu stavu vôd. Hodnotenie je na úrovni od mierne pozitívneho až po mierne negatívny vplyv. Tepelno-energetický potenciál geotermálnych útvarov Slovenska je značný, ale jeho využívanie je sporadické, preto prínosy po uplatnení do praxe budú lokálne, ale dlhodobé. Predpokladá sa eliminácia rizík pre niektorú zo zložiek životného prostredia, zvlášť na podzemné a povrchové vody, po uplatnení organizačných opatrení a vypracovaní príslušných usmernení. S ohľadom na charakter riešenej oblasti sa nepredpokladá dopad na viaceré typy environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí.

Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 4. Voda pre všetkých obyvateľov

Cieľ 4.1. Zabezpečenie dodávky zdravotne bezpečnej pitnej vody pre všetkých obyvateľov

Navrhnuté opatrenia cieľa 4.1. ohľadom zabezpečenia dodávky zdravotne bezpečnej pitnej vody pre všetkých obyvateľov predstavujú rôznorodé činnosti od organizačných, cez prieskumné a projekčné typu miernych neštrukturálnych opatrení, po technické činnosti typu sivých opatrení. Všetky technické i netechnické opatrenia po ich uplatnení v praxi môžu

ovplyvniť podzemné i povrchové vody i urbánny komplex a využitie zeme na úseku vodného hospodárstva. Všeobecné ciele Koncepcie majú pozitívny vplyv na ľudské zdravie a pohodu a kvalitu života obyvateľov. Strategický dokument v mnohých ohľadoch poukazuje na potrebu dodávky kvalitnej pitnej vody a reflektuje požiadavky a potreby vyplývajúce z Plánu rozvoja verejných vodovodov a jeho strategických cieľov a priorít so zameraním nielen na budovanie nových verejných vodovodov, ale na riešenie problémov kvality v prípade existujúcich vodných zdrojov (vodovodov).

Rôznorodosť opatrení v súvislosti so zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou sa odráža aj na variabilite ukazovateľov vplyvu na vodu a vodné hospodárstvo vo vzťahu k zdraviu, pohode a kvalite života človeka, biotopy a druhy. Vo všetkých prípadoch sa hodnotenie prikláňa k priaznivým vplyvom opatrení prevažne v stupni významný, nielen pre priame vplyvy navrhovaných technických opatrení, ale i netechnických po ich uplatnení v praxi. Všetky budú mať dlhodobé účinky buď na lokálnej, ale zväčša na regionálnej až nadregionálnej úrovni. Významné riziká neboli identifikované. Súčasný stav sa odhaduje celkovo v stupni primeraný.

Priaznivé dopady sú z hľadiska chránených území najmä podľa vodného zákona akcentované v oblastiach určených na odber vody pre ľudskú spotrebu.

Cieľ 4.2. Zvýšenie pripojenia obyvateľov na systémy čistenia komunálnych odpadových vôd a zvýšenie podielu čistených komunálnych odpadových vôd

Opatrenia cieľa 4.2. pre kanalizačné systémy vrátane čistenia odpadových vôd nastavené pre špecifické oblasti sú dominantne netechnického charakteru t.j. mierne neštrukturálne opatrenia, až na jednu výnimku. Väčšinou sa sekundárne sa neočakávajú dopady pre vytvorenie podmienok na modré alebo zelené opatrenia (uplatňovanie ekosystémových služieb bioty), okrem opatrenia budovania / údržby / obnovy verejných kanalizácií v chránených územiach prírody a krajiny.

Prínos budovania verejných kanalizácií a čistení odpadových vôd je pozitívny a významný, aj keď sú vplyvy prevažne nepriameho typu, a pri dlhodobých účinkoch. V závislosti od miery ich uplatnenia môže byť dosah na regionálnej alebo len lokálnej úrovni. Riziká pre niektorú zo zložiek životného prostredia neboli identifikované. Odhad súčasného stavu riešenia je v stupni zraniteľný alebo primeraný, prípadne nepriaznivý.

Dve z opatrení sú adresované pre chránené vodohospodárske oblasti, ochranné pásma vodných zdrojov resp. chránené územia prírody a krajiny, čo bude mať z hľadiska environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí prínos pre oblasti určené na odber vody pre ľudskú spotrebu a chránené územia Natura 2000.

Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 5. Čisté vody

Cieľ 5.1. Účinná ochrana vodárenských zdrojov vody

Opatrenia cieľa 5.1. pre ochranu vodárenských zdrojov smerujú k vytvoreniu pravidiel pre ochranné pásma. Špecifickým opatrením je Program pre Žitný ostrov a ostatné chránené vodohospodárske oblasti. Opatrenia sú na úrovni miernych neštrukturálnych opatrení (legislatívna, výskumná, projekčná, administratívna a organizačná, činnosť), bez zjavných sekundárnych konzekvencií v smere na modré alebo zelené opatrenia (ekosystémy).

Dopady sa predpokladajú pre oblasť podzemných a povrchových vôd a vodného hospodárstva, resp. urbánneho komplexu a využitia zeme. Účelom je ochrana ľudského zdravia z hľadiska množstva a kvality zdrojov pitných vôd.

Vplyvy opatrení sú netechnického a teda nepriameho typu, predstavujú však významný pozitívny prínos pre vodu a vodné hospodárstvo. S ohľadom na koncepčný charakter opatrení sa jedná o vplyvy regionálneho a dlhodobého dosahu, bez identifikácie rizík pre niektorú zo zložiek životného prostredia. Súčasný stav riešenia sa odhaduje v stupni zraniteľný a primeraný,

okrem registra rozhodnutí a máp ochranných pasiem vodných zdrojov, ktoré absentujú (súčasný stav je nepriaznivý).

Ciel' 5.2. Zníženie znečisťovania povrchových vôd a podzemných vôd antropogénnou činnosťou

Ciel' 5.2. ohľadom znižovania znečisťovania vôd antropogénnou činnosťou zahŕňa širšie spektrum opatrení z oblastí ako mimoriadne zhoršenie vôd, poľnohospodárstvo, priemysel, nakladanie s odpadmi, environmentálne záťaž, rekreačné využívanie tokov a nádrží. Opatrenia sú prevažne typu miernych neštruktúrnych opatrení (výskumné, projekčné, organizačné a podobné činnosti) a sivých opatrení (konkrétna technická činnosť), s vytvorením predpokladov pre uplatnenie modrých opatrení. Rôznorodosť dopadov sa premieta v spektre dotknutých zložiek životného prostredia, okrem povrchových a podzemných vôd, je to biota a urbánny komplex a využitie zeme, napríklad na úseku poľnohospodárstva, vodného hospodárstva a odpadového hospodárstva, vo vzťahu k ľudskému zdraviu.

Implementáciou opatrení sa predpokladajú významne pozitívne vplyvy na zložky prostredia, ako aj na zdravie. Vplyvy sú priame (organizačné a technické opatrenia) i nepriame, lokálneho (v prípade priemyselných prevádzok, skládok, nádrží zanášaných plastami, lokality výskytu invázií a neželaných organizmov) a pri koncepčných opatreniach nepriameho typu, vždy s efektom dlhodobého dopadu a bez rizík pre niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravia. Súčasný stav riešenia je pri niektorých opatreniach nepriaznivý (systém varovania, plasty vo vodných nádržiach, rekreačné využívanie tokov a nádrží), priemerne však ako primeraný.

Významný pozitívny príspevok je možné očakávať pre environmentálne obzvlášť dôležité oblasti najmä pre všetky typy chránených území podľa vodného zákona.

Ciel' 5.3. Bezpečné nakladanie s čistiarenským kalom a znečistenými sedimentami

Vo vzťahu k pôde a poľnohospodárstvu ide prevažne o negatívne nepriame opatrenia na lokálnej až regionálnej úrovni s krátkodobým až dlhodobým významným vplyvom predstavujúcim stredné riziko negatívnej zmeny kvality pôd po ich aplikácii. Dve z opatrení bezprostredne súvisia s povrchovými vodami, s chemickým i ekologickým stavom / potenciálom útvarov. Jedná sa o nepriame vplyvy, ktoré môžu byť významným pozitívnym príspevkom pre stav útvarov na regionálnej i lokálnej úrovni, s dlhodobými účinkami, po uplatnení v praxi. Neočakávajú sa žiadne riziká. Súčasný stav riešenia sa odhaduje na úrovni dobrý, keďže legislatívne prostredie je vytvorené.

Opatrenia nekladú dôraz na chránené územia podľa vodného zákona, je však možné predpokladať, že prínosy budú akcentované pri uplatnení navrhnutých opatrení v praxi pri všetkých typoch.

Ciel' 5.4. Účinné opatrenia na zníženie znečisťovania látkami vzbudzujúcimi obavy

Dopady týchto opatrení je možné predpokladať v oblasti kvality povrchových, prípadne podzemných vôd (ekologického stavu/potenciálu a chemického stavu útvarov vôd), s cieľom ochrany ľudského zdravia, a v oblasti vodného hospodárstva (odpadové vody, čistiarenské odpadových vôd).

Navrhnuté sú netechnické (výskumné, organizačné a normotvorné činnosti) i technické opatrenia, preto prínosy sú hodnotené ako nepriame i priame, v stupni významné, regionálneho a dlhodobého dosahu. V závislosti od aktuálneho stavu legislatívy sa odhaduje súčasný stav riešenia dobrý (relevantné látky) až nepriaznivý (látky vzbudzujúce obavy). Pozitíva pre vodné hospodárstvo sú na úseku odpadových vôd.

S ohľadom na charakter navrhnutých opatrení, môžu byť príspevky zvýraznené vo všetkých typoch environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí.

Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 6. Živé rieky

Cieľ 6.1. Systematická obnova vodných tokov vrátane pririečnych mokradí, odstraňovanie a zmiernovanie nepriaznivých dopadov využívania vôd na vodné toky

V opatreniach cieľa 6.1. obnovy / revitalizácií vodných tokov a pririečnych mokradí a zmiernovania negatívnych dopadov na využívanie vôd sú zastúpené mierne neštrukturálne (Program revitalizácie, metodiky, normy, projekty revitalizácie a pod.), ale i sivé opatrenia (odstraňovanie bariér, spriechodňovanie, atď.) s potenciálom pre modré a zelené opatrenia.

Vplyvy na vodu (ekologický stav/potenciál a kvantitatívny stav útvarov), pôdu a jej využitie sú hodnotené ako významne pozitívne, buď priamo (technické činnosti), alebo nepriamo (netechnické činnosti). Konceptné činnosti (program, metodiky, normy) majú regionálny/celoštátny rozmer, cielené zásahy lokálny rozmer. Účinky však budú dlhodobé, pričom sa neočakáva vznik významných rizík. Niektoré aktivity môžu vyvolať dočasný záber pôdy, alebo negatívne ovplyvniť konkrétne funkcie vodných stavieb, avšak globálne vzniknú prínosy zlepšením vodného režimu krajiny a elimináciou negatívnych vplyvov, okrem iných aj na populácie druhov najmä ichtyofauny. Súčasný stav riešenia sa odhaduje v stupni zraniteľný až nepriaznivý.

Dotknutým chráneným územím podľa vodného zákona sú predovšetkým povrchové vody pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, účinky budú zvýraznené v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny vrátane území Natura 2000 a v ramsarských lokalitách.

Cieľ 6.2. Revitalizácia záplavových území – rozšírenie a obnova priestoru pre vodné toky a mokrade všade tam, kde to podmienky umožňujú

Pri cieľi 6.2. na rozšírenie a obnovu priestoru pre vodné toky a mokrade v záplavových územiach prevažujú mierne neštrukturálne opatrenia z oblasti krajinného plánovania, legislatívy, noriem, vlastníctva pozemkov vodných tokov a vodných stavieb a cezhraničnej spolupráce; k sivým resp. zeleným a modrým opatreniam vyzýva opatrenie na realizáciu revitalizácie vybraných hraničných úsekov tokov. Revitalizácie zahŕňajú primárne, či sekundárne vždy zelené a modré typy opatrení.

Nahrnuté opatrenia významne zlepšia vodný režim krajiny, ekologický stav/potenciál útvarov povrchových vôd a kvantitatívny stav útvarov podzemných vôd, udržateľnosť vodného hospodárstva. Pozitívny efekt sa očakáva aj na chránené biotopy a druhy, najmä po uplatnení nepriamych typov opatrení do praxe. Konceptné prístupy môžu mať celoštátny / regionálny dosah, úseky hraničných tokov vytypovaných na revitalizáciu prípadne aj lokálny dosah. Riziká opatrení pre niektorú zo zložiek životného prostredia neboli identifikované. Súčasný stav sa odhaduje v stupni nepriaznivý až zraniteľný.

Pozitívne prínosy sa zvýrazia v niektorých druhoch chránených území podľa vodného zákona ako aj podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a to najmä chránené územia vrátane území Natura 2000, ramsarské lokality a povrchové vody pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.

Cieľ 6.3. Živé rieky ako významný prvok pre zachovanie a podporu biodiverzity

Opatrenia cieľa 6.3. pre živé rieky a biodiverzitu sú najmä typmi zelených a modrých opatrení podporených miernymi neštrukturálnymi opatreniami.

Dotknuté sú vodné toky a priľahlé kolektory podzemných vôd, a s tým súvisiace živé zložky prírody - druhy a spoločenstvá, s významom pre chránené územia prírody a krajiny, a vo vzťahu k adaptácii krajiny na zmenu klímy. Zlepšenie vodného režimu krajiny podporí integritu vodného hospodárstva v širších súvislostiach.

Sedem navrhovaných opatrení má významný pozitívny prínos pre ekologické ukazovatele útvarov povrchových vôd a kvantitatívne ukazovatele podzemných vôd. Zlepšenie vodného

režimu krajiny podporí aj udržateľné vodné hospodárstvo. Súčasný stav riešenia je hodnotený prevažne v stupni zraniteľný až nepriaznivý.

Účinky živých riek v kontexte biodiverzity sú zvlášť žiadúce v chránených územiach prírody a krajiny. Dotknutými typmi chránených území podľa vodného zákona sú podobne ako pri predošlých cieľoch hodnotenej priority chránené územia, vrátane území Natura 2000, ramsarské lokality a povrchové vody pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.

Cieľ 6.4. Ryby ako súčasť živých riek

Opatrenia cieľa 6.4. sledujú zlepšenie podmienok pre ichtyofaunu, pre chránené a ohrozené resp. pôvodné druhy rýb, s dôrazom na chránené územia prírody a krajiny, na výskumnej, projekčnej, organizačnej a legislatívnej báze. Navrhnuté opatrenia sú miernymi neštruktúrnymi opatreniami, rovnako ako modrými a zelenými opatreniami.

Dotknutým zložkami životného prostredia sú povrchové vody a ichtyofauna. Vplyvy na vodné hospodárstvo nie sú až tak zrejmé.

Významný pozitívny vplyv opatrení je možné očakávať v zlepšení biologických ukazovateľov stavu útvarov povrchových vôd. Vplyvy na vodné hospodárstvo nie sú až tak zrejmé. Koncepčné opatrenia sú nepriameho, implementačné aj priameho typu. Územný dosah môže byť podľa konkrétnych opatrení lokálny až regionálny, vždy s dlhodobým pôsobením. Neočakávajú sa riziká pre životné prostredie. Súčasný stav riešenia je nepriaznivý.

Z hľadiska chránených území podľa vodného zákona bude príspevok opatrení zvlášť prínosný pre oblasť povrchových vôd pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, ako aj pre oblasť ochrany chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny – najmä územia Natura 2000.

Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 7. Dunaj – náš európsky veľtok

Pre kľúčovú oblasť Dunaja sa navrhuje realizácia viacerých opatrení konkrétneho technického charakteru (sivého typu) s efektmi modrých a zelených opatrení, s dopadom na oblasť hydromorfologických a biologických ukazovateľov stavu útvarov povrchových vôd, a na oblasť s nimi prepojenými kolektormi podzemných vôd. Opatrenia sa dotknú aj sféry využitia zeme ako je vodná doprava a vodohospodárske aspekty (manažment sedimentov, protipovodňová ochrana).

Štyri navrhnuté opatrenia predstavujú pre vodu významné pozitívne priame vplyvy regionálneho / nadregionálneho a dlhodobého dosahu. Súčasná opatrenia technického charakteru môžu mať negatívne vplyvy, napr. nakladanie so sedimentami na vodnom diele Gabčíkovo. Súčasný stav riešenia sa odhaduje v stupni dobrý, okrem manažmentu sedimentov, ktorý je neurčitostou.

Príspevky sú akcentované pre všetky typy chránených území podľa vodného zákona, okrem vôd určených na kúpanie, prípadne oblasti citlivé na živiny ako aj na územia chránené podľa zákona o ochrane prírody a krajiny – najmä územia Natura 2000, akurát sa líšia predpoklady o druhu vplyvu, ktorý bude pôsobiť.

Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 8. Rozumieť vode

Cieľ 8.1. Vysoká úroveň výskumu a inovácií v oblasti ochrany a využívania vôd umožňujúca aplikovať nové vedecké poznatky do ochrany a manažmentu vôd

Veda a výskum vo vzťahu k inováciám pre ochranu a manažment vôd sú predpokladom pre vznik pozitívnych environmentálnych vplyvov, ktoré sú nepriameho typu (prípravné a podporné aktivity na úseku vedy a výskumu resp. organizačné činnosti), s regionálnym a dlhodobým dosahom. Riziká nie je možné definovať. Súčasný stav riešenia nebol hodnotený.

S ohľadom na prednostnú pozíciu environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí v hierarchii záujmov spoločnosti sa predpokladá ešte zvýraznenie uvedených prínosov.

Cieľ 8.2. Kvalitná environmentálna výchova a vzdelávanie v oblasti ochrany a využívania vôd vo formálnom vzdelávaní na všetkých úrovniach

Opatrenia predstavujú zásadný prínos pre rozvoj vodného hospodárstva a v celom environmentálnom komplexe, ktoré sú síce nepriame, ale podstatného celoslovenského rozsahu, pri dlhodobých účinkoch. Riziká pre vodu resp. iné zložky životného prostredia sú nulové. Súčasný stav riešenia je nepriaznivý až alarmujúci. Pri opatreniach tohto cieľa sa dopady na environmentálne obzvlášť dôležité oblasti nepredpokladajú.

Cieľ 8.3. Viest' k zodpovednej výrobe, spotrebe a ochrane vôd neformálnym vzdelávaním pre všetky skupiny verejnosti

Opatrenia sú pozitívne, nepriame, dosah je celospoločenský, s dlhodobými účinkami. Veľký význam je z dôvodu nepriaznivého súčasného stavu riešenia - veľmi nízkeho povedomia verejnosti o vode. Riziká pre akúkoľvek zložku životného prostredia je možné vylúčiť. Vplyvy na environmentálne obzvlášť dôležité oblasti nie sú bezprostredné.

Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 9. Zodpovedné a informované rozhodovanie o vode

Cieľ 9.1. Rozhodovanie orgánov štátnej správy, samosprávy a ďalších subjektov vychádza z aktuálnych údajov, ktoré sú dostupné na jednom mieste a v užívateľsky inkluzívnom prostredí aj pre zainteresovanú verejnosť

Opatrenia sú zamerané na informačné systémy rôznych subjektov a ich prepojenie, resp. vytvorenie komplexného IS o vode (plus evidencia o vodách a mapy povodňového ohrozenia a rizika), a na ich sprístupnenie verejnosti (účasť na ochrane vôd), samosprávam (plánovanie) a verejnej štátnej správe (rozhodovanie, vrátane automatizácie a digitalizácie procesu).

Vplyvy opatrení sú neutrálne až pozitívne, nepriame, dosah je celoštátny a dlhodobý. Veľký význam je prevažne z dôvodu nepriaznivého súčasného stavu riešenia. Riziká pre akúkoľvek zložku životného prostredia je možné vylúčiť. Bezprostredné vplyvy na environmentálne obzvlášť dôležité oblasti nie sú zrejmé, v informačných systémoch pre účely informovania, plánovania a rozhodovania budú však zohrávať určite samostatnú rolu.

Cieľ 9.2. Zlepšiť rozsah a kvalitu zberu údajov o vode

Navrhované opatrenia sú podstatné pre ochranu vôd, hodnotené sú preto ako významne pozitívne, prevažne s nepriamym vplyvom a s celoštátnym a dlhodobou perspektívou. Riziká nie je možné úplne vylúčiť, závisia od viacerých faktorov daných najmä rozsahom spôsobom realizácie opatrení s potenciálnym priamym vplyvom. Súčasný stav riešenia sa odhaduje, až na výnimky v stupni zraniteľný alebo nepriaznivý. Účinky môžu byť zvlášť prínosné pre environmentálne obzvlášť dôležité oblasti.

Cieľ 9.3. Efektívne a prehľadné riadenie v rámci vodného hospodárstva s jasne rozdelenými kompetenciami (štátna správa, samospráva, iné subjekty)

Opatrenia budú mať významný pozitívny prínos pre vodu a vodné hospodárstvo, regionálneho a dlhodobého dosahu. Riziká sa neočakávajú. Súčasný stav riešenia sa odhaduje, tam kde je to možné, prevažne v stupni zraniteľný až nepriaznivý. Opatrenia majú význam pre všetky typy environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí.

Cieľ 9.4. Posilnenie odborných kapacít v oblasti ochrany a využívania vôd

Opatrenia nemajú žiadny bezprostredný dopad na niektorú zo zložiek životného prostredia, týkajú sa vodného hospodárstva a súvisiacich vedných odborov pre vodu, klímu, biotu a pod.

Opatrenia budú významným pozitívnym prínosom regionálneho a dlhodobého dosahu. Riziká sa neočakávajú. Súčasný stav riešenia sa odhaduje v stupni zraniteľný. Opatrenia majú význam pre environmentálne obzvlášť dôležité oblasti.

Vplyvy súvisiace s kľúčovou oblasťou 10. Voda ako strategická investícia – efektívne financovanie

Cieľ 10.1. Obozretné hospodárenie s verejnými financiami a pod drobnohl'adom verejnosti

Opatreniami cieľa 10.1. sa sleduje vytvorenie finančných schém - spôsobu financovania vybraných oblastí vodného hospodárstva a stransparentnenia rozpočtu vodného hospodárstva a veľmi ambiciózne zámery týkajúce sa majetkoprávných vysporiadaní. Opatrenia predstavujú mierne neštrukturálne opatrenia organizačného typu. Prostredníctvom relevantného odboru je dotknutou zložkou životného prostredia vodné hospodárstvo a voda.

Vplyvy opatrení sú z dlhodobého hľadiska nepriamo pozitívne. Vytvorenie a uplatnenie vhodných finančných schém pre vybrané oblasti vodného hospodárstva významne prispievajú k plneniu environmentálnych cieľov a postupnému vyrovnávaniu sa s investičným dlhom z minulosti. Riziká pre životné prostredie predstavuje ich neplnenie. Súčasný stav riešenia sa odhaduje na úrovni zraniteľný až primeraný, čo nepostačuje. Eliminácia nedostatočného financovania vodného hospodárstva bude mať významné prínosy najmä v environmentálne obzvlášť dôležitých oblastiach.

Cieľ 10.2. Ceny vody odrážajú náklady na výrobu a dodávku vody a jej bezpečné zneškodňovanie, vrátane nákladov na obnovu a udržiavanie infraštruktúry

Opatreniami cieľa 10.2. je tvorba priamych a nepriamych finančných nástrojov v rámci vodohospodárskej infraštruktúry, ďalej odpisov, poplatkov, kontroly a sankcií pre vybrané oblasti. Sú to stimulačné a motivačné nástroje, organizačného typu podporujúce mierne neštrukturálne opatrenia vo vodnom hospodárstve s dopadom na ďalšie typy využívania územia (urbánny komplex, poľnohospodárstvo, priemysel, atď.).

Vplyvy opatrení sú nepriame, významné, s celospoločenskými a dlhodobými dosahmi. Z hľadiska poľnohospodárstva ide o negatívne nepriame opatrenie na lokálnej až regionálnej úrovni s významným krátkodobým až dlhodobým vplyvom. Riziká pre vodu, alebo iné zložky životného prostredia neboli identifikované, s výnimkou rizík na biotu. Tieto je možné eliminovať správne nastavenými limitmi a podmienkami financovania. Súčasný stav riešenia sa odhaduje v stupni zraniteľný alebo primeraný.

Cieľ 10.3. Financovanie protipovodňovej ochrany smerovať na predchádzanie povodňových škôd najmä v oblastiach identifikovaných ako významne rizikové s cieľom zníženia financií potrebných na odstraňovanie povodňových škôd

Opatrenia cieľa 10.3. sa týkajú finančných mechanizmov, prípadne majetko-právnych otázok území tokov resp. záplavových území a území s povodňovým rizikom. Sú to mierne neštrukturálne opatrenia na úseku ekonomických aktivít organizačného charakteru. Predstavujú podporné činnosti pre následné uplatnenie adaptačných modrých a zelených, prípadne dosiahnuteľných prostredníctvom sivých opatrení. Dotknutými zložkami životného prostredia je urbánny komplex a využitie zeme a povrchové vody, prípadne podzemné vody a biota.

Vplyvy opatrení sa predpokladajú pozitívne a významné, z dôvodu vytvorenia predpokladov pre modré a zelené adaptačné opatrenia, t.j. sú nepriameho typu. Uplatňovanie opatrení bude mať dlhodobé účinky. Riziká pri aplikácii správnych postupov a riešení pre vodné pomery alebo iné zložky životného prostredia je možné vylúčiť. Súčasný stav riešenia sa odhaduje v stupni v stupni nepriaznivý.

Prínosy z hľadiska environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí je možné predpokladať predovšetkým v chránených územiach, vrátane území Natura 2000, v oblastiach určených na

odber vody, v ramsarských lokalitách, pri povrchových vodách pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb, prípadne oblastiach určených na odber vody pre ľudskú potrebu.

Cieľ 10.4. Financovanie revitalizačných opatrení ako súčasť všetkých veľkých infraštruktúrnych projektov vrátane zohľadňovania ekosystémových služieb

Navrhnuté opatrenia môžu potenciálne nepriamo ovplyvniť stav útvarov vôd v biologických a hydromorfologických ukazovateľoch povrchových vôd a kvantitatívnych ukazovateľoch s nimi prepojených podzemných vôd. S ohľadom na koncepčný charakter sa predpokladajú dopady regionálneho (celoslovenského) a dlhodobého dosahu, bez zásadných rizík. Riziko sa spája len s nesprávnou interpretáciou údajov a nevhodným spôsobom hodnotenia ekosystémových služieb. Súčasný stav riešenia sa predpokladá nepriaznivý.

Potenciál pre uplatnenie revitalizačných opatrení, v kombinácii s ďalšími protipovodňovými, ale najmä vodozádržnými a adaptačnými, znásobia prínosy prakticky pre takmer všetky typy environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí.

Cieľ 10.5. Financovanie adaptačných opatrení ako súčasť zvyšovania odolnosti vodohospodárskeho sektoru

Opatrenia sú neštruktúrneho typu, preto sú hodnotené ako nepriame, s predpokladom významného prínosu pre vodné hospodárstvo resp. vodné pomery, lesné hospodárstvo, poľnohospodárstvo a ekosystémy. S ohľadom na koncepčný prístup sa očakáva dosa v regionálnom rozsahu a s dlhodobými účinkami, bez rizík pre vodu, či iné zložky životného prostredia. Riziká skôr súvisia s nesprávnou interpretáciou ekosystémových funkcií (viď opatrenia cieľa 10.4.). Súčasný stav riešenia nie je možné komplexne posúdiť. Prínosy budú akcentované v environmentálne obzvlášť dôležitých oblastiach.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU S CELOŠTÁTNYM DOSAHOM NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Z posúdenia vplyvov Koncepcie na životné prostredie a zdravie vyplynulo, že princípy strategického dokumentu, na ktorých bol postavený smerujú k zabezpečeniu všeobecne prospešných a environmentálne prijateľných riešení s prevažujúcimi nepriamymi, dlhodobými a pozitívnymi dopadmi.

Opatrenia navrhnuté na dosiahnutie stanovených cieľov predstavujú komplex prevažne pozitívnych opatrení so synergickým a kumulatívnym účinkom. Predpokladajú sa hlavne pozitívne vplyvy nielen na sústavu území Natura 2000, t.j. územia európskeho významu a chránené vtáčie územia, ako aj ramsarské lokality, lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO, lokality s udeleným Európskym diplomom a biosférické rezervácie, a tiež územia národnej siete chránených území, ktorých cieľom je ochrana vodných a pobrežných ekosystémov alebo druhov (národné parky, chránené krajinné oblasti, prírodné rezervácie, chránené areály, prírodné pamiatky, atď.).

Opatrenia cieľa „Krajina schopná zadržiavať vodu a zmierňovať dôsledky zmeny klímy“ sa prejavia priaznivými účinkami na stav útvarov povrchových a podzemných vôd, môžu byť príspevkom k ochrane všetkých typov chránených území podľa vodného zákona, zvlášť však pre citlivé a zraniteľné oblasti, chránené územia vrátane území Natura 2000 a ramsarských lokalít, nemenej aj pre povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.

Vplyvy opatrení súvisiacich s ochranou inundačných území a oblastí ohrozených povodňami pred ďalšou zástavbou a nevhodnými aktivitami predstavujú významný príspevok

k udržaniu alebo zlepšovaniu stavu vodných útvarov, vodného hospodárstva krajiny a ochrany prírody a krajiny, ochrany biotopov a druhov. Vzhľadom na charakter opatrení sa jedná prevažne o nepriame vplyvy, ktorých dopad sa prejaví až po následnom uplatnení v praxi, v regionálnom meradle, pričom účinky budú dlhodobé. Z území chránených podľa vodného zákona je vhodnosť navrhnutých opatrení akcentovaná najmä v územiach Natura 2000 a v ramsarských lokalitách.

Účinnou ochranou pred povodňami so zameraním sa na ekosystémové riešenia (zelené a modré opatrenia) sa predpokladá významný pozitívny nepriamy i priamy vplyv okrem vplyvu na zdravie obyvateľov, vodné pomery (stav vôd) aj pozitívny vplyv na biotopy a druhy regionálneho dosahu a s dlhodobými účinkami. Z environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí je vhodnosť navrhnutých opatrení akcentovaná najmä v územiach Natura 2000 a v ramsarských lokalitách.

Realizáciou opatrení súvisiacich s novým prístupom k hospodáreniu so zrážkovými vodami v urbanizovanom prostredí salepší vodný režim, ktorý pozitívne ovplyvní aj environmentálne obzvlášť dôležité oblasti – napr. oblasti pre odber vody, územia Natura 2000 a ramsarské lokality.

V rámci cieľa zameraného na udržateľné a efektívne využívanie povrchových a podzemných vôd bez ohrozenia ich množstva a kvality sú navrhnuté opatrenia v oblasti zabezpečenia ekologických prietokov. Prehodnotením odberov vôd salepší životné podmienky najmä pre vodné ekosystémy. Pozitívny vplyv môže byť výrazne citeľný vo všetkých typoch chránených území, environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí, najviac však v chránených územiach prírody a krajiny vrátane území Natura 2000, ramsarských lokalít a povrchových vôd vhodných pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.

Pre riešenie problematiky využívania hydroenergetického potenciálu vodných tokov s minimálnym negatívnym dopadom na ekologický stav vodných útvarov a na vode závislých biotopov sú navrhnuté opatrenia, ktorých vplyvy budú významne pozitívne. V prípade netechnických / koncepcných opatrení nepriame, a v prípade technického opatrenia ohľadom vodných elektrární a sústav vodných elektrární aj priame vplyvy. Všetky opatrenia sú regionálneho dlhodobého dosahu, a bez rizík pre životné prostredie, v prípade dodržiavania príslušných smerníc Európskej únie. Riešenie opatrení v prípade veľkých a malých vodných elektrární bude mať prínos v prípade ich existencie v chránených územiach podľa vodného zákona, zákona o ochrane prírody a krajiny vrátane území Natura 2000, ramsarských lokalít a povrchových vôd vhodných pre pôvodné druhy rýb. Program udržateľného využívania hydroenergetického potenciálu vodných tokov bude potrebné posúdiť komplexne podľa zákona.

Vplyv opatrení na zvýšenie pripojenia obyvateľov na systémy čistenia komunálnych odpadových vôd a zvýšenie podielu čistených komunálnych odpadových vôd je pozitívny a významný. Prínos budovania verejných kanalizácií a čistenie odpadových vôd je prevažne nepriameho typu, a pri dlhodobých účinkoch. V závislosti od miery ich uplatnenia môže byť dosah na regionálnej alebo len lokálnej úrovni. Riziká pre niektorú zo zložiek životného prostredia neboli identifikované. Opatrenia adresované pre chránené vodohospodárske oblasti, ochranné pásma vodných zdrojov resp. chránené územia prírody a krajiny, budú mať z hľadiska environmentálne obzvlášť dôležitých oblastí prínos pre oblasti určené na odber vody pre ľudskú spotrebu a chránené územia vrátane území Natura 2000.

Účinné opatrenia na zníženie znečisťovania látkami vzbudzujúcimi obavy, ktoré sú technického charakteru môžu mať priamy pozitívny vplyv na chemický stav útvarov podzemných vôd, na vodné hospodárstvo a tým aj na chránené územia podľa vodného zákona (oblasti určené na odber vody pre ľudskú spotrebu, chránené územia) vrátane území Natura 2000, ramsarské lokality, prípadne aj sekundárne na povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb.

Systematická obnova vodných tokov vrátane pririeknych mokradí, odstraňovanie a zmiernovanie nepriaznivých dopadov využívania vôd na vodné toky bude mať pozitívny vplyv na dotknuté chránené územia. Podľa vodného zákona sú to predovšetkým povrchové vody pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb. Pozitívne účinky budú zvýraznené v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny vrátane území Natura 2000 a v ramsarských lokalitách. Rovnaký efekt sa dosiahne aj realizáciou opatrení zameraných na revitalizáciu záplavových území – rozšírenie a obnova priestoru pre vodné toky a mokrade všade tam, kde to podmienky umožňujú.

Na základe celkového hodnotenia vplyvov Koncepcie na chránené územia, vrátane území sústavy Natura 2000 je možné skonštatovať, že časť opatrení a úloh sú vo vzťahu k územiám Natura 2000 identifikované. Platí to najmä pre opatrenia neštrukturálneho charakteru. Veľká časť sa spája s prínosmi pre tieto územia, čo je dané najmä charakterom a zameraním strategického dokumentu. Vplyvy sú pritom prevažne nepriame, ale pozitívne, nakoľko v dlhodobom horizonte smerujú k zlepšeniu stavu životného prostredia, a teda aj k zlepšeniu podmienok pre ekosystémy, biotopy a tiež ostatné chránené územia.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona, pri ktorom bol hodnotený návrh samotného strategického dokumentu, kvalita zhodnotených výsledkov, ich výpovedná hodnota, strategické ciele a spôsob ich dosiahnutia a, pri ktorom sa zväzil stav využitia územia, únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov na životné prostredie na chránené územia a zdravie obyvateľstva, so zreteľom na ich pravdepodobnosť, rozsah a trvanie, so zameraním na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na cezhraničnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, znenie odborného posudku, výsledku verejného prerokovania, stanovísk a konzultácií počas celého priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a za súčasného stavu poznania

sa odporúča

schválenie strategického dokumentu „**Koncepcia vodnej politiky na roky 2021 – 2030 s výhľadom do roku 2050**“ za predpokladu dodržania odporúčaní uvedených v kap. VI. 3 tohto stanoviska.

2. Odsúhlasený variant

Na schválenie a realizáciu sa odporúča strategický dokument s celoštátnym dosahom v znení (vo variante), v ktorom bol predložený na MŽP SR, OPVŽP, upravený podľa odporúčaní, ktoré smerujú k dopracovaniu strategického dokumentu s celoštátnym významom (kap. VI.3 tohto stanoviska), nakoľko je environmentálne prijateľný a realizovateľný. Uvažované variantné riešenie zohľadňuje ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom

Strategický dokument sa odporúča na schválenie v znení v ktorom bol predložený na MŽP SR, OPVŽP a prepracovaný, dopracovaný, resp. upravený nasledovne:

- Formálna úprava názvu strategického dokumentu sa navrhuje v znení: **„Konceptia vodnej politiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050“**;
- Plnenie Konceptie bude interne monitorované raz ročne k 31. 12. a bude ho realizovať garant konceptie – Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd. Pre monitorovanie majú byť použité míľniky definované v Konceptii, kapitola 4 tabuľka 1. Z dôvodu prehľadnosti kontroly plnenia navrhnutých míľnikov tabuľky sa navrhuje doplniť číselné označenie pre jednotlivé ciele Konceptie;
- Vzhľadom na rámcový charakter strategického dokumentu, v kap. 4. Vykonávanie Konceptie sa navrhuje doplniť úlohu rozpracovať / konkretizovať Konceptiou navrhnutých opatrení v „*Programe implementácie konceptie vodnej politiky*“ podľa tabuľky 1: Míľniky pre vykonávanie konceptie vodnej politiky a pre jej monitorovanie;
- V prílohe 1b) Konceptie konkretizovať postup, ktorý bol použitý na spracovanie analýzy problémov, resp. a ako bola aplikovaná „Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií“ (uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 197/2017), ktorá je citovaná v úvode dokumentu;
- V Konceptii, resp. vo Vstupnej správe uviesť informácie ako bol uplatnený postup od analýzy problémov k definovaniu a vymedzeniu tematických kľúčových oblastí;
- V Konceptii doplniť informácie o stave plnenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z relevantných smerníc Európskej únie, keďže ide o významné skutočnosti súvisiace s vodnou politikou Slovenska;
- Práce na vypracovaní VPS a Konceptie sa uskutočňovali súčasne, hoci Konceptia je hierarchicky nadradená tomuto strategickému dokumentu. Opatrenia vyplývajúce z oboch strategických dokumentov vzájomne súvisia, a preto je nevyhnutné zabezpečiť ich vzájomné zosúladenie;
- Na sledovanie priebehu implementácie Konceptie je potrebné dopracovať ukazovatele, ktoré v Konceptii zatiaľ nepokrývajú v plnom rozsahu všetky ciele a opatrenia. Až nastavenie komplexného súboru indikátorov/ukazovateľov umožní sledovať a vyhodnocovať dlhodobý vplyv strategického dokumentu;
- Do zoznamu strategických dokumentov doplniť referenciu o Konceptii územného rozvoja Slovenskej republiky;
- Do opatrenia cieľa 3.3. druhý odsek doplniť text ohľadom splavnosti nasledovne: ....“*V programe definovať úseky vodných tokov, v ktorých nebude výstavba nových zariadení na využitie hydroenergetického potenciálu povolená („no-go“ zóny v špecifikovaných typoch chránených území, na prirodzených úsekoch vodných tokov, referenčných lokalitách, na úsekoch tokov, v ktorých by došlo k zhoršeniu plynulosti a bezpečnosti plavby a pod.), preferovať výstavbu zariadení na využívanie hydroenergetického potenciálu s minimálnym vplyvom na stav vôd, spoločne a konsenzuálne riešiť konflikty medzi záväzkami vyplývajúcimi zo smernice o vode, smernice o biotopoch a smerniciach o obnoviteľných zdrojoch energie*“;
- V opatrení cieľa 1.1., tretí odsek – precizovať text nasledovne: ...“*určenie existujúceho hydrického potenciálu krajiny a návrh opatrení na zabránenie jeho znižovania...*“;
- V kľúčovej oblasti 5. Čisté vody do cieľov a opatrení doplniť riešenie problematiky ohľadom eliminácie možného znečistenia z rybochovných zariadení;
- Do návrhu opatrení premietnuť všetky relevantné požiadavky a pripomienky vyplývajúce z predložených stanovísk k správe o hodnotení, ktoré smerujú k zvýšeniu

účinnosti strategického dokumentu, resp. k upresneniu formulácií opatrení uvedených v Konceptii a v prípade ak budú mať pre projekty a opatrenia či iné plánovacie materiály súvisiace s plnením požiadaviek z Konceptie a rámcovej smernice o vode prínos, tak ich do nich aplikovať.

4. Odôvodnenie stanoviska z posúdenia strategického dokumentu s celoštátnym dosahom

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona, pri ktorom sa zväžil význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na cezhraničnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, znenie odborného posudku, výsledku verejného prerokovania, stanovísk a konzultácií počas celého priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a za súčasného stavu poznania bolo toto stanovisko vypracované podľa § 17 zákona.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona, smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Smernica SEA), vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie a požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie.

Z posúdenia vplyvov Konceptie na životné prostredie a zdravie vyplynulo, že princípy strategického dokumentu, na ktorých bol postavený, smerujú k zabezpečeniu ochrany útvarov povrchových a podzemných vôd, postupnému obnoveniu poškodených vodných útvarov, zastaveniu znečisťovania vôd a poklesu množstva podzemných vôd a zabezpečeniu dostatku pitnej vody pre obyvateľov. Navrhnuté opatrenia prispievajú k: všeobecnej ochrane vôd, ochrane pred povodňami, ochrane a obnove prirodzených záplavových území, mokradí, ochrane prirodzených, voľne tečúcich úsekov vodných tokov a revitalizácii regulovaných úsekov vodných tokov.

Z hodnotenia vplyvov jednotlivých opatrení je zrejмый prevažujúci nepriamy, dlhodobý pozitívny vplyv vo všetkých hodnotených oblastiach. Konceptia predstavuje komplex prevažne pozitívnych opatrení so synergickým a kumulatívnym účinkom. Synergický a kumulatívny účinok sa významne prejaví aj vo vzťahu k existujúcim strategickým dokumentom. V rámci vykonaných hodnotení sa porovnal vývoj s nulovým variantom, zväžil sa stav prostredia, trendy vývoja, existujúce environmentálne problémy a ciele, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie z hľadiska ich druhu, dosahu, doby pôsobenia, významnosti očakávaných vplyvov a rizík, s ktorými sa spája, vyplýva, že neboli identifikované negatívne vplyvy, ktoré by znemožňovali odporučiť schválenie strategického dokumentu.

Odporúčanie schváliť strategický dokument je možné odôvodniť aj tým, že jeho implementáciou vznikne komplexný rámec pre ochranu vôd a jej udržateľné využívanie a pre ďalšie cykly implementácie rámcovej smernice o vode prostredníctvom plánov manažmentu povodí, resp. VPS a Plánu manažmentu povodňového rizika. Zároveň Konceptia podporí realizáciu cieľov Envirostratégie 2030, NAS, NAP, H2ODNOTA JE VODA a cieľov ďalších relevantných koncepčných a strategických dokumentov.

5. Návrh monitoringu

Podľa zákona sú obstarávateľ a rezortný orgán povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.

Sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie spočíva v:

- systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Monitorovaním a zabezpečením prepojenia informácií z monitorovania s plánovaním by malo smerovať k tomu, že stratégia dosiahne svoje ciele a že sa implementujú prípadné navrhované zmiernujúce opatrenia. Monitorovanie môže tiež poskytnúť hodnotnú spätnú väzbu, ktorá pomôže zlepšiť predpovede v budúcich analýzách.

Ak obstarávateľ zistí, že skutočné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie posudzovaného podľa tohto zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinný zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Na účely sledovania a vyhodnocovania vplyvov posudzovaného strategického dokumentu, s cieľom predísť duplicitám v monitorovaní, je možné použiť výsledky existujúceho systému monitorovania. Za týmto účelom sa navrhuje využiť:

- Priebežné odpočtovanie plnenia záväzkov Slovenskej republiky v rámci reportingových povinností Slovenskej republiky v súlade s legislatívou Európskej únie pre oblasť vôd;
- Programy monitorovania stavu vôd Slovenska;
- Monitorovanie biotopov a druhov európskeho významu v Slovenskej republike;
- Čiastkový monitorovací systém Lesy.

Plnenie Koncepcie bude interne monitorované raz ročne k 31. 12. a bude ho realizovať garant koncepcie – rezortný orgán, t.j. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd. Monitorovanie poskytne informácie o priebehu realizácie a miere úspešnosti pri jej vykonávaní. Pre monitorovanie budú použité míľniky definované v tabuľke 1 Koncepcie.

Plnenie Koncepcie bude tiež vyhodnocované, a to v druhej tretine vykonávania koncepcie (2027) a na konci platnosti koncepcie (v roku 2030), kedy je plánované spracovanie jej aktualizácie. Hodnotenie poskytne informácie o plnení cieľov, čo bude sledované prostredníctvom merateľných ukazovateľov priradených ku každej kľúčovej oblasti. Hodnotenie bude realizované garantom v spolupráci s partnermi a zástupcami zainteresovaných subjektov. Za týmto účelom bude pretransformovaná súčasná Pracovná skupina pre tvorbu Koncepcie. Spoločné hodnotenie zabezpečí otvorené a úplné vyhodnotenie toho, či a ako sa Koncepcia napĺňa, identifikujú sa prípadné nové problémy, trendy, príležitosti alebo riziká, ktoré budú pôsobiť v oblasti ochrany a využívania vôd. V prípade opodstatnených zmien v niektorej oblasti alebo na základe pravidelného hodnotenia opatrení bude možné v priebehu realizácie Koncepcie vykonať doplnujúce mapovanie a následnú aktualizáciu údajov a informácií.

Na úrovni konkrétnych projektov, ktoré v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona majú stanovené monitorovanie na základe výsledkov z posudzovania navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, sa bude sledovať realizovanie opatrení, ktoré z procesu vyplynú.

V rámci posúdenia strategického dokumentu sa iné monitorovanie environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie nenavrhuje.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu s celoštátnym dosahom, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického 59 dokumentu s celoštátnym dosahom, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu s celoštátnym dosahom v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

V súlade s medzinárodnými požiadavkami na strategické environmentálne posudzovanie bol súbežne so spracovaním návrhu posudzovaného strategického dokumentu zahájený i proces samotného strategického environmentálneho posudzovania. V prípravnej fáze boli realizované tieto práce:

- zhromažďovanie podkladov pre posúdenie súčasného stavu životného prostredia a zdravia a problémových miest vo vzťahu k hlavným cieľom strategického dokumentu,
- spracovanie zoznamu a rešerše cieľov iných strategických dokumentov na národnej a medzinárodnej úrovni, ktoré majú vzťah k cieľom strategického dokumentu,
- stanovenie oblastí a sektorov relevantných vo vzťahu k následnému hodnoteniu cieľov a opatrení strategických dokumentov.

Environmentálne aspekty boli začlenené do strategického dokumentu, čo sa najviac prejavilo pri výbere špecifických oblastí a cieľov. Ako environmentálne aspekty boli určené: oblasť vodného hospodárstva, povrchové a podzemné vody, ochrana ovzdušia a zmena klímy, pôda, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, oblasť ochrany prírody, krajiny a biodiverzity, oblasť zdravia, sídelné prostredie, oblasť hospodárstva a odpadového hospodárstva, oblasti dopravy a cestovného ruchu. Tieto environmentálne aspekty boli hodnotené z hľadiska cieľov ochrany životného prostredia a ich zohľadnenia v stratégii.

Podľa § 17 ods. 13 zákona je rezortný orgán povinný zohľadniť stanovisko MŽP SR, OPVŽP a obsah verejného prerokovania v návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom. Rezortný orgán následne uvedie v doložke vplyvov na životné prostredie výsledky posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie a zohľadnenie vyhodnotenia predložených stanovísk spolu s ich vyhodnotením.

Ak však rezortný orgán nezohľadní pripomienky vyplývajúce z tohto stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a ak ide o dopracovanie strategického dokumentu, je podľa § 15 ods. 5 zákona povinné svoj postup zdôvodniť a také odôvodnenie zverejniť a doložiť ho spolu s týmto stanoviskom z posúdenia strategického dokumentu schvaľujúcemu orgánu k návrhu strategického dokumentu. Rezortný orgán zverejní stanoviská a pripomienky uplatnené k návrhu strategického dokumentu, pričom uvedie, ako ich zohľadnilo a zapracovalo do tohto návrhu, ako zohľadnilo obsah a závery správy o hodnotení, ako zohľadnilo dôsledky schválenia strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie, a uvedie dôvody na výber konkrétnych alternatív strategického dokumentu v porovnaní s inými alternatívami.

V prípade, že schvaľujúci orgán schváli strategický dokument v inom znení, aké bolo predložené, vypracuje v spolupráci s rezortným orgánom informácie podľa § 15 ods. 5 zákona. Rezortný orgán následne doručí schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa zákona o posudzovaní vplyvov, spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát MŽP SR, OPVŽP a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom.

MŽP SR, OPVŽP súčasne zverejní schválený strategický dokument spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 na svojom webovom sídle.

Z procesu posudzovania vyplynulo že navrhovaný variant na základe komplexného posúdenia vplyvov činnosti na životné prostredie z pohľadu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom environmentálne prijateľný a realizovateľný.

K správe o hodnotení bolo zaslaných celkovo 8 stanovísk. Jednotlivé pripomienky, ktoré vzišli z týchto stanovísk je potrebné brať do úvahy pri aktualizácii dokumentov alebo tvorbe dokumentov, ktoré vyplynú z Koncepcie. Pre zásadné negatívne hodnotenie materiálu ako celku, nemajú dostatočnú váhu. Do návrhov opatrení príslušných cieľov Koncepcie bude potrebné zakomponovať aj relevantné pripomienky, ktoré majú potenciál prispieť k plneniu jej cieľov. Z toho dôvodu, i keď je potrebné opätovne zdôrazniť, že vznesené pripomienky je treba brať do úvahy pri aplikácii Koncepcie v praxi a najmä pri výstupoch, ktoré z nej vyplynú, nekladú prekážku pre kladný záver pre správu o hodnotení, ako aj strategický dokument. Schválenie je podmienené rešpektovaním a vysporiadaním sa s relevantnými pripomienkami v ďalších etapách a dokumentoch vyplývajúcich zo strategického dokumentu.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov s celoštátnym dosahom

Dotknutá verejnosť podľa § 6a zákona je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem o prípravu strategických dokumentov pred schválením. Medzi dotknutú verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov patrí fyzická osoba staršia ako 18 rokov podľa § 6a ods. 2 písm. a) zákona, právnická osoba podľa § 6a ods. 2 písm. b) a občianska iniciatíva podľa § 6a odseku 2 písm. c) a § 6a ods. 3 zákona.

V procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu sa verejnosť podľa § 6a zákona zainteresovala prostredníctvom:

1. možnosti podať písomné stanovisko k oznámeniu o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom podľa § 17 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov,
2. účasti na verejnom prerokovaní správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom podľa § 17 ods. 9 zákona o posudzovaní vplyvov,
3. možnosti podať pripomienky k správe o hodnotení strategického dokumentu podľa § 12 ods. 2.

V procese posudzovania strategického dokumentu bola identifikovaná dotknutá verejnosť: Ing. Ján Plesník, Inštitút vodnej politiky v zastúpení RNDr. Elenou Fatulovou, Marek Čomaj, občianske združenie Rieka, združenie na ochranu vodných tokov v zastúpení Ing. Petrom Belešom, PhD., Slovenská asociácia životného prostredia v zastúpení Ing. Vladimírom Mosným, PhD., Slovenské elektrárne, a.s. a Slovenský rybársky klub v zastúpení Petrom Božíkom.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
RNDr. Erik Ducár, PhD.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpísom oprávneného zástupcu príslušného orgánu.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Mgr. Barbora Donevová
riaditeľka odboru

3. Miesto a dátum vydania stanoviska

Bratislava, 28. 01. 2022

Poučenie

Posudzovanie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie podľa zákona sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto stanovisko možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.